

Jaarrekening 2015

1. INLEIDING.....	3
1.1 Saldo van de rekening 2015	3
1.1.1 Beleidsrekening 2015	4
1.1.2 Bedrijfsvoering 2015	4
1.2 Rechtmatigheid.....	4
1.3 Voorstel tot bestemming van het Resultaat 2015.....	5
1.4 Het overzicht van baten en lasten	7
1.5 De balans.....	8
1.6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	10
2. TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	14
2.1 Steenwijkerlanders voelen zich welkom	14
2.2 Steenwijkerlanders voelen zich thuis	18
2.3 Steenwijkerlanders doen het samen	26
2.4 Steenwijkerlanders zijn actief.....	31
2.5 Financiën en bedrijfsvoering	33
2.6 Grondexploitatie	38
2.7 Overzicht algemene dekkingsmiddelen, dividend en beleggingen en Onvoorzien	45
3. TOELICHTING OP DE BALANS.....	47
3.1 Toelichting op de vaste activa.....	47
3.2 Toelichting op de vlottende activa.....	50
3.3 Toelichting op de vaste passiva	53
3.4 Toelichting op de vlottende passiva	54
3.5 Schatkistbankieren.....	56
3.6 Garanties.....	56
BIJLAGEN	59
Bijlage 1: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	59
Bijlage 2: Investerings met gemeenten / externe veiligheid (IMG / EV).....	60
Bijlage 3: Verloop reserves en Voorzieningen.....	61
Bijlage 4: Mutaties reserves per programma	62
Bijlage 5: Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van reserves.....	65
Bijlage 6: Afgesloten projecten.....	67
Bijlage 7: Restantkredieten: Ten laste van reserves / Geactiveerde investeringen	69
Bijlage 8: Mutaties in de reserves en voorzieningen	71
Bijlage 9: SISA, verantwoording specifieke uitkeringen	78

1. Inleiding

Aan de Raad,

Hierbij bieden wij u de jaarrekening 2015 van de gemeente Steenwijkerland aan. Deze jaarrekening presenteert het geheel van alle gemeentelijke activiteiten.

Op grond van de gemeentewet (artikel 198) stelt de raad van de gemeente jaarlijks de rekening¹ vast in het jaar volgend op het afgesloten dienstjaar.

De gemeente Steenwijkerland valt onder repressief² toezicht. De jaarrekening moet uiterlijk 15 juli 2016 worden aangeboden bij de provincie Overijssel. Bij vaststelling van de rekening in de raadsvergadering van 5 juli 2016 voldoen wij aan deze voorwaarde.

1.1 Saldo van de rekening 2015

De jaarrekening van de gemeente Steenwijkerland geeft over het jaar 2015 na bestemming en met inachtneming van de consolidatie van de bedrijfsvoering een positief saldo van ruim € 5,5 miljoen, 4,26% van de lasten van de exploitatierekening.

Tabel 1.1 Concernresultaat Algemene Dienst 2015:

bedragen x € 1.000				
Saldo van de rekening	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Algemene Dienst				
Resultaat Algemene Dienst	75	0	4.678	4.678 V
Bedrijfsvoering				
Resultaat Bedrijfsvoering	-	-	999	999 V
waarvan t.g.v. Najaarsnota			- 150	- 150 N
Resultaat bedrijfsvoering	-	-	849	849 V
Resultaat	75	0	5.528	5.528 V

Het saldo van de rekening is positief. De reservepositie is evenwel lager dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door de vele investeringen die ten laste van de reserves worden gebracht. Was ultimo 2014 de omvang van de reserves nog € 60,5 miljoen, ultimo 2015 is deze € 57,0 miljoen (inclusief rekeningresultaat 2015). Op basis van de door de raad beschikbaar gestelde kredieten ultimo 2015 neemt de reservepositie af naar € 47,7 miljoen.³

¹ De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig het voorgeschreven Besluit Begroting en Verantwoording 2004 (BBV 2004) en gebaseerd op de programma's van de gemeente Steenwijkerland.

² Onder repressief toezicht wordt verstaan het toezicht achteraf door de provincie. Wordt niet voldaan aan de voorschriften dan zal er sprake zijn van preventief toezicht.

³ Op basis van de ultimo 2015 nog beschikbare en door de raad beschikbaar gestelde kredieten van € 9,350 miljoen, exclusief raadsbesluiten 2016.

1.1.1 Beleidsrekening 2015

De financiële resultaten 2015 per programma⁴ geven het volgende beeld te zien:

Tabel 1.2 Resultaten per programma 2015:

bedragen x € 1.000			
Resultaat per programma	Actuele Begroting	Rekening 2015	Vershil
Overige	-	-	-
1. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich welkom	- 3.399	- 3.925	- 526 N
2. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich thuis	- 29.572	- 28.834	738 V
3. Steenwijkerl'ANDERS' doen het samen	- 55.111	- 50.589	4.523 V
4. Steenwijkerl'ANDERS' zijn actief	- 2.600	- 2.737	- 138 N
5. Financiën en bedrijfsvoering	90.682	91.612	930 V
Resultaat	- 0	5.528	5.528 V

In hoofdstuk 2 wordt per programma een analyse weergegeven.

Op 5 april jl. heeft de raad, overeenkomstig de uitgangspunten van de nota budgetbeheer, ingestemd met de budgetoverheveling (te bestemmen) en deze maakt hierdoor onderdeel uit van de rekening 2015. In de analyse per programma is met deze bestemming al rekening gehouden.

1.1.2 Bedrijfsvoering 2015

Het bedrijfsresultaat 2015 sluit met een positief saldo van ruim € 999.000.

Onderstaand overzicht geeft u inzicht in het resultaat 2015 per afdeling.

Tabel 1.3 Resultaat 2015 per afdeling:

bedragen x € 1.000			
Bedrijfsvoering	Prognose Afd. rapp. voorjaar	Prognose Afd. rapp. najaar	Rekening 2015
Directie / Concernstaf	11	170	235
Ondersteuning	-	280	491
Openbare Werken	- 200	- 300	- 180
Maatschappelijke Ontwikkeling	-	-	231
Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling	-	-	82
Inwoners en Ondernemers	-	-	141
Afronding	-	-	- 1
Resultaat bedrijfsvoering	- 189	150	999
Ten gunste van de Algemene Dienst (Najaarsnota)		- 150	- 150
Resultaat bedrijfsvoering	- 189	-	849

1.2 Rechtmatigheid

De rechtmatigheid wordt getoetst aan de hand van het door de raad vastgestelde normenkader.

Op een aantal programma's is sprake van toegelichte overschrijdingen. Deze overschrijdingen passen binnen het bestaande beleid van de gemeente Steenwijkerland hetgeen inhoudt dat er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

⁴ Inclusief grondexploitatie

Op 1 januari 2015 zijn taken in het kader van de decentralisaties naar gemeenten overgedragen. Begin 2015 is dit gepaard gegaan met allerlei problemen in de betalingen van de PGB's door de Sociale verzekeringsbank (SVB). Landelijk is er voor gekozen dat de prioriteit op continuering van de zorg is komen te liggen. Ook het achterblijven van een landelijk protocol van verantwoording voor zorginstellingen heeft lang op zich laten wachten. Begin februari 2016 zijn de laatste aanwijzingen van de VNG en de Nederlandse Bond van Accountants (NBA) ontvangen, waarbij de getrouwheid van de betalingen voorrang heeft gekregen boven de rechtmatigheid. Ook voor onze gemeente heeft dit de nodige consequenties. Controleverklaringen van de zorginstellingen, SVB en overige partijen vormen de basis voor het oordeel van onze controleverklaring. Gezien de problematiek begin 2015 en het uitblijven van duidelijke afspraken en de uitloop van declaraties tot en met 15 maart 2016 heeft ertoe geleid dat ondanks alle inspanningen dit gevolgen heeft voor de inhoud van onze verklaring.

Begin 2016 is er sprake geweest van de mogelijke vaststelling van de jaarrekening na het zomerreces. Op 12 april 2016 is de gemeente op de hoogte gesteld van de landelijke afspraak over de harde deadline van 15 juli 2016 voor de vaststelling van de jaarstukken.

1.3 Voorstel tot bestemming van het Resultaat 2015

Voorstel tot bestemming van het resultaat 2015:

- Een bedrag van € 4.000 toevoegen aan de reserve vaste buffer
- Een bedrag van € 57.500 toevoegen aan de reserve volkshuisvesting
- Een bedrag van afgerond € 5.466.000 toe te voegen aan de Algemene reserve vrij besteedbaar.

1. Norm vaste Buffer

De gemeente Steenwijkerland hanteert een 10% norm voor opvangen van risico's. Ultimo 2015 bedraagt deze norm op grond van de nota reserves en voorzieningen:

		bedragen x € 1.000
Norm Algemene reserve vaste buffer		31-dec-2015
Grondslag normbepaling		
Algemene uitkering uit gemeentefonds		40.753
Uitkering deelfonds sociaal domein		27.145
Opbrengst Onroerende-zaakbelasting		6.850
Totaal Grondslag normbepaling		74.748
Afwijking t.o.v. norm		
Norm 10%		7.475
Algemene reserve per ultimo 2015		7.471
Afwijking t.o.v. norm (lager)		- 4

Ultimo 2015 is de omvang van de reserve € 7,471 miljoen € 4.000 onder de door de raad gestelde norm van 10%. Voorgesteld wordt om deze aan te vullen tot de norm.

2. Reserve Volkshuisvesting

Op 18 september 2012 heeft de raad van de gemeente Steenwijkerland ingestemd met een extra bijdrage, ten laste van de reserve Volkshuisvesting, aan de woningbouwvereniging van € 402.500 om op de voormalige locatie DROK 7 huurwoningen te kunnen realiseren. Dit omdat koopwoningen niet haalbaar

bleken. Deze bijdrage is gedaan onder de voorwaarde dat bij toekomstige vervreemding door de woningbouwvereniging van deze woningen een bedrag van € 57.500 per woning zal worden terugbetaald. In 2015 is 1 woning verkocht en heeft de gemeente een bedrag van € 57.500 terugontvangen. Voorgesteld wordt om het bedrag van € 57.500 terug te laten vloeien in de reserve Volkshuisvesting.

3. Algemene reserve vrij besteedbaar

Voorgesteld wordt om het resterende saldo van afgerond € 5.466.000 ten gunste van de algemene reserve vrij besteedbaar te brengen.

Resumé :

Voorstel tot Bestemming

bedragen x € 1.000	
Voorstel resultaatbestemming	Rekening 2015
1. Ten gunste van de Reserve vaste Buffer	4
2. Ten gunste van de Reserve volkshuisvesting	58
3. Ten gunste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar	5.466
Totaal voorstel resultaatbestemming	5.528

1.4 Het overzicht van baten en lasten

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
1. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich welkom	- 4.308	- 4.503	- 5.091	- 587 N
2. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich thuis	- 47.674	- 57.141	- 47.768	9.373 V
3. Steenwijkerl'ANDERS' doen het samen	- 64.679	- 75.095	- 70.763	4.331 V
4. Steenwijkerl'ANDERS' zijn actief	- 2.620	- 7.320	- 4.734	2.586 V
5. Financiën en bedrijfsvoering	- 2.303	- 1.324	- 1.443	- 120 N
Totaal Lasten	- 121.583	- 145.383	- 129.800	15.583 V
Baten				
1. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich welkom	624	986	1.083	97 V
2. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich thuis	19.178	16.456	16.583	127 V
3. Steenwijkerl'ANDERS' doen het samen	10.917	13.823	16.590	2.767 V
4. Steenwijkerl'ANDERS' zijn actief	93	3.079	1.401	- 1.677 N
5. Financiën en bedrijfsvoering	90.155	89.224	91.003	1.778 V
Totaal Baten	120.966	123.569	126.660	3.091 V
Saldo van baten en lasten	- 617	- 21.814	- 3.140	18.674 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 4.718	- 6.183	- 9.142	- 2.959 N
Onttrekkingen	5.410	27.997	17.809	- 10.188 N
Mutatie reserves	692	21.814	8.667	- 13.147 N
Resultaat	75	0	5.528	5.528 V
Af: incidentele baten en lasten	- 211	180	91	- 89 N
Materieel resultaat	286	- 180	5.436	5.616 V

1.5 De balans

bedragen x € 1.000

Activa	31-dec-2014	31-dec-2015
Vaste Activa		
Immateriële activa	-	-
Kosten onderzoek en ontwikkeling	-	-
Materiële activa	93.849	92.165
Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	207	200
Investerings met economisch nut	60.013	58.125
Investerings met economisch nut in erfpacht uitgegeven	721	721
Investerings met econ. nut waarvoor een heffing kan worden geheven	32.908	33.120
Financiële activa	20.957	19.483
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	838	838
Leningen aan woningbouwverenigingen	12.443	11.323
Leningen aan openbare lichamen	375	300
Leningen aan deelnemingen	4.919	4.655
Overige langlopende leningen	2.382	2.366
Totaal vaste activa	114.806	111.648
Vlottende Activa		
Vorraden	26.332	24.444
Onderhanden werk en bouwgronden in exploitatie	26.332	24.444
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	16.446	13.182
Vorderingen op openbare lichamen	8.591	7.842
Overige vorderingen	7.856	5.340
Liquide middelen	61	61
Banksaldi	61	61
Overlopende activa	225	2.187
Overlopende activa	225	2.187
Totaal vlottende activa	43.064	39.875
Totaal Activa	157.870	151.523

bedragen x € 1.000

Passiva	31-dec-2014	31-dec-2015
Vaste passiva		
Eigen Vermogen	60.151	57.011
Algemene Reserves	28.565	24.485
Bestemmingsreserves	23.873	26.998
Resultaat na bestemming	1.713	5.528
Voorzieningen	5.622	5.398
Voorzieningen	5.622	5.398
Vaste Schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	71.337	71.674
Onderhandse leningen	71.337	71.674
Totaal vaste passiva	137.110	134.083
Vlottende Passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	16.254	11.381
Kasgeldleningen	8.000	-
Banksaldi	2.252	4.629
Overige Schulden	6.002	6.752
Overlopende passiva	4.506	6.060
Overlopende passiva	4.506	6.060
Totaal vlottende passiva	20.760	17.440
Totaal Passiva	157.870	151.523
Gewaarborgde leningen	210.434	207.572

1.6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

1.6.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt, tenzij garantstellingen zijn afgegeven.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming; te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

1.6.2 Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringsbijdragen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden overeenkomstig de nota 'Afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen gemeente Steenwijkerland' niet geactiveerd.

Materiële vaste activa met economisch nut.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

De overige investeringen met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair (of annuïtair bij uitzondering) afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die **vóór** 2004 gedaan zijn, in het desbetreffende verslagjaar, soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Het college van burgemeester en wethouders heeft de 'Nota afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen gemeente Steenwijkerland 2009⁵' vastgesteld. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn overeenkomstig deze nota dan wel is het college van B&W met instemming van de gemeenteraad bewust afgeweken van de opgenomen afschrijvingstabel.

Hoofdlijnen afschrijvingstermijnen	Termijn
• Grond en sloopwerken	30 jaar
• Kabels en leidingen	30 jaar
• Rioleringen	60 jaar
• Speelvoorzieningen	10 jaar
• Waterwerken, Binnenhavens, Wegen verhard , Openbare verlichting, Monumenten, Begraafplaatsen	30 jaar
• Gebouwen (opstallen)/ Onderwijshuisvesting	40-60 jaar
• Gronden	0 jaar
• Wegen open verharding, Openbaar Groen, Parkeerterreinen, Toplaag sportterreinen	20 jaar
• Onderlaag sportterreinen	40 jaar

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering plaats. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken.

Bijdragen aan activa van derden worden gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

⁵ Op 14 april 2009 heeft het college van B&W de nota Afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen aangepast. De inwerkingtreding is 1 januari 2010.

Flottende activa

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen (NIEG) bouwgronden werden normaliter gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, tenzij in de toelichting anders was vermeld. De commissie BBV heeft in 2015 de verslaggevingsregels grondexploitatie ingaande 2016 gewijzigd. Teneinde nu al te voldoen aan de toekomstige uitgangspunten zijn de ultimo 2014 gewaardeerde NIEG gronden afgewaardeerd. Toekomstige aankopen voor bouwgrondontwikkeling zullen in eerste instantie onder de materiële vaste activa (MVA) worden opgenomen en nadat de raad een besluit heeft genomen om deze gronden in exploitatie te nemen worden deze gronden onder de voorraden in de balans gepresenteerd.

De als 'onderhanden werken' (bouwgrond in exploitatie, BIE) opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede rentekosten en de administratie- en beheerskosten minus de verkregen verkoopopbrengsten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Deze winst wordt berekend met in achtneming van de kaders van de door de raad op 8 december 2015 vastgestelde nota grond -en ontwikkelbeleid.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Dividenduitkeringen van deelnemingen worden opgenomen in het jaar dat de deelneming een besluit tot dividenduitkering neemt.

Toelichting onzekerheid eigen bijdrage / ouderbijdrage WMO en Jeugd

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO en de Jeugdwet een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatievoorziening van het CAK naar de gemeente is om privacy redenen beperkt. Hierdoor kan de gemeente niet de juistheid en volledigheid op persoonsniveau en op totaalniveau van de eigen bijdragen vaststellen. In de kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV geeft de commissie aan dat de wetgever in feite bepaald heeft dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdrage geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente geen zekerheid omtrent de omvang en de hoogte van de eigen bijdrage kan krijgen. In de jaarrekening is dus sprake van een onzekerheid ten aanzien van deze eigen bijdrage, ook al ligt de oorzaak hiervan niet bij de gemeente.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Reserves

De reserves worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Onder de voorzieningen zijn ook opgenomen de voorziening riolering en afvalverwijdering omdat dit door derden verkregen middelen zijn. De waardering van de voorziening pensioenverplichtingen en pensioenbetalingen van voormalige bestuurders is gebaseerd op de meest recente overlevingstabel van het Actuarieel Genootschap (GBM/GBV 2008-2013) en een rentetarief van 2,2%. Voor gepensioneerde bestuurders geldt een rekenrente van 1,75%.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Tussen het einde van het boekjaar en de vaststelling van de jaarrekening hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die van belang zijn voor het inzicht van de financiële positie van de gemeente Steenwijkerland en die niet zijn verwerkt in deze jaarrekening.

2. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De presentatie van de rekening geschiedt overeenkomstig de aan ons opgelegde voorschriften, het zogenaamde Besluit Begroting en Verantwoording 2004 en is per programma opgebouwd.

In de toelichtingen zijn alle afwijkingen van minimaal € 20.000 of 10% van het budget vermeld. Dit heeft tot gevolg dat enkele malen een relatief gering bedrag in de rekening wordt toegelicht.

2.1 Steenwijkerlanders voelen zich welkom

De lasten en baten van het programma Steenwijkerlanders voelen zich welkom:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten - 1. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich welkom	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 4.308	- 4.503	- 5.091	- 587 N
Baten	624	986	1.083	97 V
Saldo van baten en lasten	- 3.684	- 3.517	- 4.008	- 491 N
Mutatie reserves				
Toevoegingen	-	-	- 31	- 31 N
Onttrekkingen	-	118	115	- 3 N
Mutatie reserves	-	118	83	- 35 N
Resultaat	- 3.684	- 3.399	- 3.925	- 526 N
Af: Incidentele baten en lasten	- 100	242	- 468	- 710 N
Materieel resultaat	- 3.584	- 3.641	- 3.456	185 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Burgemeester en Wethouders	- 564 N
Burgerzaken	- 39 N
Bestuurlijke Samenwerking	28 V
Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	40 V
Overige kleine afwijkingen	9 V
Totaal afwijkingen	- 526 N

Burgemeester en Wethouders

Het financiële nadeel bestaat uit 4 onderdelen:

1. Betaling pensioenen voormalige bestuurders.

In de najaarsnota is al melding gemaakt van een mogelijk financieel nadeel omdat de voorziening pensioenvoorzieningen van voormalige wethouders ondanks het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd niet vrij mag vallen. Dit onderdeel gaat over in een nieuwe voorziening betaalde pensioenen wethouders. Dit nadeel was becijferd op € 362.000. Uiteindelijk is dit nadeel uitgekomen op € 419.000. Dit hogere nadeel wordt veroorzaakt door herberekening op basis van de meest recente overlevingstabel van het Actuarieel Genootschap (GBM/GBV 2008-2013) en een lagere rentetarief van 1,75%.

2. Wachtgeld voormalige bestuurders

De wachtgeldverplichtingen van voormalige bestuurders zijn tot en met medio 2017 € 22.000 hoger vanwege naleving van het rechtspositiebesluit bestuurders van het ministerie van BZK waarin de vergoeding voor bestuurders zijn geregeld.

3. Pensioenoverdracht bestuurders

Op grond van de APPA-regeling hebben bestuurders de mogelijkheid om pensioenverplichtingen over te brengen naar een ander pensioenfonds. Doen ze dit niet dan betaalt de gemeente het pensioen. Indien wel wordt overgestapt naar een ander pensioenfonds, dan is een afkoopsom verschuldigd. Deze afkoopsom wordt berekend op basis van de meest recente overlevingstabel van het Actuarieel Genootschap (GBM/GBV 2008-2013) en een lager rentetarief van 2,2%. Door de daling van de rente is nu een hogere voorziening noodzakelijk. Het nadeel voor de rekening bedraagt € 115.000.

4. Overige kosten

Het resterende nadeel van € 8.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere verzekeringslasten.

Jaarlijks wordt de gemeente medio oktober⁶ op de hoogte gesteld van de financiële omvang van de in te stellen voorzieningen voor betaling en overdracht van pensioenen. Het gehanteerde rentepercentage heeft grote invloed op de omvang van de voorziening. Gaat in de nabije toekomst het percentage nog verder omlaag, dan moet de voorziening hoger worden vastgesteld en omgekeerd.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke- en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeente Steenwijkerland van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor de gemeente Steenwijkerland is € 178.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen⁷

<i>bedragen x € 1</i>	S.S. Weistra	A. ten Hoff
Functie(s)	Secretaris	Griffier
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,9444/ 1,0 / 0,8	1,0
Gewezen topfunctionaris? ⁸	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking? ⁹	ja	ja

⁶ In oktober wordt het te hanteren rentepercentage (extern) bepaald.

⁷ Deze tabel is bedoeld voor de topfunctionarissen (en gewezen topfunctionarissen) met executieve taken, d.w.z. de leden van het hoogste uitvoerende orgaan en de daaraan ondergeschikte(n), en degene(n) belast met de dagelijkse leiding van de gehele rechtspersoon.

⁸ Van een gewezen topfunctionaris is sprake indien de functionaris in het verleden - maar na 1 januari 2013 - een functie als topfunctionaris heeft bekleed, en bij beëindiging van deze functie vervulling bij dezelfde instelling of rechtspersoon een functie als niet-topfunctionaris is gaan vervullen. Gedurende deze periode van functie vervulling in de andere functie kwalificeert de functionaris als 'gewezen topfunctionaris'.

Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nee	nee
Individuele WNT - maximum¹⁰	164.119	178.000
Bezoldiging		
Beloning	101.361	86.444
Belastbare onkostenvergoedingen	780	203
Beloningen betaalbaar op termijn	14.534	12.375
Subtotaal	116.675	99.022
-/- onverschuldigde betalingen	0	0
Totaal bezoldiging	116.675	99.022
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2014		
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2014 (in fte)	0,94444	1,0
Bezoldiging 2014		
Beloning	99.895	84.357
Belastbare onkostenvergoedingen	947	146
Beloningen betaalbaar op termijn	16.748	13.481
Totaal bezoldiging 2014	117.590	97.984
Individueel WNT-maximum 2014	217.670	230.474

De beloning is inclusief werkgeverspremies.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2015 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Burgerzaken

Er is een tekort ontstaan op het budget voor burgerzaken van € 39.000. Binnen de uitgaven is het tekort € 7.000 en er is een tekort op de inkomsten van € 32.000. Het tekort op de inkomsten wordt vrijwel uitsluitend veroorzaakt door een tekort op de inkomsten voor de burgerlijke stand. De begrootte inkomsten op de huwelijksleges zijn niet gehaald.

Bestuurlijke Samenwerking

⁹ Indien 'ja': afzonderlijke looncomponenten verplicht vermelden; indien 'nee': alleen totaal honorarium (excl. BTW) vermelden bij Totaal bezoldiging (het gaat om een extern ingehuurde functionaris)

¹⁰ $y = \frac{x \cdot a \cdot b}{365}$ waarbij: y = individueel WNT- maximum, x = voor instelling geldend WNT-bezoldigingsmaximum, a = deeltijdfactor (maximaal 1,0 fte) en b = functieduur in kalenderdagen

De rekening laat een financieel voordeel zien van € 28.000. Dit voordeel wordt voor € 26.000 veroorzaakt door lagere lasten op het gebied van internationale samenwerking (Talent voor Governance).

Bestuursondersteuning raad en rekenkamer

In de rekening 2015 is een bedrag van € 40.000 overgebleven. Dit voordeel bestaat uit twee onderdelen. Een bedrag van € 24.000 op het onderdeel gemeenteraad als gevolg van met name een terugvordering van het onbenut deel van de fractievergoedingen. De lasten van de rekenkamercommissie liggen € 14.000 lager dan begroot door lagere uitvoeringskosten en gezamenlijke uitvoering van onderzoeken met de gemeenten Meppel en Westerveld.

Overheveling van budgetten 2015

Ultimo 2015 is in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2016 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 5 april 2016 door u vastgesteld. Daardoor maken ze onderdeel uit van de rekening 2015.

bedragen x € 1.000	
Bestemde budgetten	Bedrag
Geen budgetten te bestemmen	-
Afronding	-
Totaal bestemde budgetten	-

In de analyse van de beleidsproducten is met deze bestemming al rekening gehouden.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- o Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord.
- o Kosten van verkiezingen
- o Dotatie in de voorzieningen voor betaling van pensioen en overdracht pensioen B&W

2.2 Steenwijkerlanders voelen zich thuis

De lasten en baten van het programma Steenwijkerlanders voelen zich thuis:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten - 2. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich thuis	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 47.674	- 57.141	- 47.768	9.373 V
Baten	19.178	16.456	16.583	127 V
Saldo van baten en lasten	- 28.497	- 40.684	- 31.185	9.500 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 1.654	- 533	- 3.078	- 2.545 N
Onttrekkingen	1.151	11.646	5.429	- 6.217 N
Mutatie reserves	- 503	11.113	2.351	- 8.762 N
Resultaat	- 29.000	- 29.572	- 28.834	738 V
Af: Incidentele baten en lasten	-	- 660	- 755	- 95 N
Materieel resultaat	- 29.000	- 28.912	- 28.079	833 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Wegen straten en pleinen	25 V
Gladheidsbestrijding	- 33 N
Openbare verlichting	33 V
Parkeren	- 70 N
Openbaar groen	- 223 N
Afvalverwijdering	195 V
Riolen en rioolgemaal	- 67 N
Milieubeheer	104 V
Bestemmingsplannen	- 55 N
Woonbeleid	138 V
Monumenten	63 V
Omgevingsvergunningen	60 V
Grondexploitatie	- 467 N
Verkoop onroerende zaken	875 V
Maatschappelijk vastgoed	141 V
Overige kleine afwijkingen	19 V
Totaal afwijkingen	738 V

Wegen straten en pleinen

Aan inkomsten voor vergoedingen voor kabels en leidingen is € 32.000 meer ontvangen dan begroot. Ook het onderhoudsbudget kent een voordeel van € 25.000. Een nadeel is er daarentegen door een hogere vergoeding voor Prorail (€ 17.000), minder inkomsten door lagere bijdragen voor billboardaffiches en door derden veroorzaakte schades (€ 12.000) en duurdere waterschapslasten ter hoogte van € 5.000. Voor de rest nog kleinere afwijkingen. Per saldo is het voordeel € 25.000.

Gladheidsbestrijding

Door de inhuur van extra materiaal en mankracht is een nadeel ontstaan van € 27.000. De aanschaf van strooizout zorgt voor een nadeel van € 6.000. Per saldo is dus een nadeel ontstaan van € 33.000.

Openbare verlichting

Er is een voordeel ontstaan van € 33.000. Op het budget voor onderhoud is een overschot van € 4.000. De kosten voor elektriciteitsgebruik zijn € 29.000 lager dan begroot.

Parkeren

Doordat de parkeerautomaten overbodig zijn is getracht deze te verkopen. Dit is ondanks diverse inspanningen niet gelukt. Aangezien de parkeerautomaten nog een boekwaarde hebben dient deze boekwaarde te worden afgeboekt. Dit leidt tot een nadeel van € 55.000. Daarnaast zijn er nog kosten van € 21.000 gemaakt voor het project cultuurhistorische kwaliteit Blokzijl. In totaal is er op parkeren een tekort van € 70.000.

Openbaar Groen

Op het reguliere budget openbaar groen is in 2015 een bedrag van € 16.000 overgebleven.

Openbaar gebied brede school "De Zuidwester"

Naast bovenvermeld voordeel van € 16.000 is er bij de realisatie van de brede school "De Zuidwester" sprake van verschillende btw regiems. Dit omdat de investeringen zowel bestaan uit school, sportzaal, multifunctioneel gebouw en openbaar gebied. Door bewust te opteren voor een belaste prestatie is het mogelijk de investering van de brede school (onderdeel school, sportzaal en grondkosten) met een financieel voordeel af te sluiten met een voorlopig saldo van € 648.000.

Negatief effect hierbij is evenwel dat op het onderdeel openbare ruimte een nadelig saldo is gerealiseerd van € 239.000. Met het door de raad genomen besluit om per 1 januari 2016 de reserve onderwijs-huisvesting op te heffen en ten gunste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar te brengen komt dit nadeel van € 239.000 ten laste van de rekening 2015.

Het nadeel is dat deze kosten ten laste van de rekening 2015 komen. Op de kapitaallasten ontstaat echter gedurende 60 jaar een voordeel door de lagere investering.

Per saldo een nadelig resultaat voor de rekening 2015 van € 223.000.

Afval (en afvalstoffenheffing)

De baten en lasten van afval(stoffenheffing) zijn gesplitst. De lasten komen tot uitdrukking in dit programma, terwijl de opbrengsten in het programma Financiën en bedrijfsvoering worden toegelicht.

De opbrengsten Afvalstoffenheffing zijn € 195.000 lager dan begroot. Dit nadeel wordt toegelicht en verrekend met het voordeel van € 470.000 op de afvalverwijderingskosten die in dit programma zijn opgenomen. Per saldo is het resultaat nihil omdat het positieve saldo van € 275.000 aan de egalisatievoorziening reiniging wordt toegevoegd.

De kosten voor de inzameling van de ROVA vallen € 215.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de kosten voor de inzameling van blik- en sappakken nog niet in de begroting waren meegenomen. De kosten hiervoor bedroegen uiteindelijk € 319.000. Zonder deze kosten was er dus een voordeel van € 104.000. De vergoeding voor deze inzameling komt samen met de vergoeding voor de inzameling van kunststof van Nedvang. Deze vergoeding viel € 581.000 hoger uit dan begroot. Een

verklaring hiervoor is dus enerzijds dat wij nog geen rekening hadden gehouden met de vergoeding voor de inzameling van blik en sappakken. Daarnaast zijn de scheidingsresultaten voor de gemeente Steenwijkerland positiever dan waarmee gerekend is in de vergoeding. Ook dit zorgt voor een positief resultaat.

Ook zitten er nog voordelen op de kosten voor de aanpak van zwerfvuil van € 52.000. In samenwerking met de ROVA is de campagne "Mooi Schoon" opgestart. Dit traject loopt naast de reguliere uitgaven voor zwerfafval. De kosten voor de inzameling van oud papier zijn € 20.000 lager dan begroot vanwege een gunstige oud papier prijs. De kosten voor kwijschelding vallen € 12.000 lager uit dan begroot. Het budget voor afvalinzamelingsstructuur, wat is bestemd voor het onderhoud aan ondergrondse inzamelingssystemen en het inrichten/aanpassen van containerverzamelplaatsen sluit met een overschot van € 27.000.

bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen Afval en afvalstoffenheffing		Vershil
Exploitatie Reiniging		
Afvalinzamelingstructuur		27 V
Lagere lasten inzameling oud papier		20 V
Subsidies afvalfonds		581 V
Kwijschelding		12 V
Kosten aanpak zwerfafval		52 V
Kosten inzameling ROVA		- 215 N
Kapitaallasten		- 4 N
Diversen		- 3 N
Subtotaal Lasten		470 V
Lagere inkomsten (Financiën en Bedrijfsvoering)		- 195 N
Resultaat 2015		275 V
Dotatie voorziening Reiniging		
Resultaat Afval lasten 2015		470 V
Dotatie voorziening Reiniging		470 V
Onttrekking voorziening Reiniging		
Onttrekkingen conform begroting		- 666 N
Resultaat Afval baten 2015		- 195 N
Project duurzaam afvalbeheer		- 102 N
Afronding		1 V
Onttrekking voorziening Reiniging		- 962 N
Totaal mutatie voorziening Reiniging		- 492 N

Voor een volledig beeld geven wij de ontwikkelingen van de voorziening weer:

bedragen x € 1.000

Voorziening reiniging	Saldo 31-12-2014	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2015
085 Egalisatievoorziening reiniging	841	470	- 962	-	349
Totaal	841	470	- 962	-	349

De omvang van de egalisatievoorziening bedraagt eind 2015 € 349.000, een daling van € 492.000 ten opzichte van eind 2014. Deze daling is in 2014 al ingezet door het systeem van omgekeerd inzamelen in te voeren. Dit blijkt een groot succes. In 2015 is ten gevolge van de afrekening 2014 een bedrag van € 689.000 terugbetaald aan de belastingbetaler. Ook in 2015 blijken de opbrengsten € 195.000 lager dan begroot.

Eind 2013 was de omvang van de voorziening afval nog € 2.661.000 en nu € 349.000. Deze verlaging is tot stand gekomen doordat de lagere opbrengsten ten laste van de voorziening zijn gebracht. De burger heeft geprofiteerd van het ingevoerde omgekeerd inzamelen door een lagere aanslag afvalstoffenheffing. Met de ontwikkelingen rondom de stand van de voorziening zullen we bij de bepaling van toekomstige tarieven wel rekening mee moeten houden.

Riolen en rioolgemalen

Notitie riolering (Commissie BBV)

Door de commissie BBV zijn in 2009/2012 en 2014 verschillende notities met “stellige uitspraken” verschenen die uitgevoerd moeten worden bij de administratieve verwerking van het product rioleringen. Hierover bent u de afgelopen jaren in de vastgestelde rekeningen geïnformeerd.

In de rekening 2014 is de Reserve riolering opgeheven en hiervoor in de plaats is een voorziening riolering “investeringen” in de plaats gekomen. Al met al zijn er geen gevolgen doorgevoerd die ons principe van “door derden beklemde middelen” doorkruizen. De gemeente Steenwijkerland heeft altijd het principe gehanteerd dat de voorzieningen en of reserves, die zijn gevormd terug dienen te vloeien naar de inwoners, aangezien zij met de betaling van de belastingen deze voorzieningen en reserves hebben gecreëerd. Ondanks het feit dat de nieuwe notitie 2014 de mogelijkheid in zich heeft om een deel van deze opbrengsten ten gunste van de algemene middelen te brengen is dit niet gebeurd, omdat wij vasthouden aan dit ingenomen principe.

Riolering

Evenals bij de afval(stoffenheffing) worden de lasten van de riolering toegelicht in dit programma en komen de opbrengsten tot uitdrukking in het programma Financiën en bedrijfsvoering.

Het exploitatieresultaat riolering valt uiteen in twee onderdelen, te weten het resultaat op de investeringen (kapitaallasten) en de overige exploitatiebudgetten.

Het resultaat op de kapitaallasten bedraagt positief € 29.000 en is toegevoegd aan de voorziening rioleringinvesteringen.

Het overige exploitatieresultaat bedraagt € 80.000 positief. Aan inkomsten is € 67.000 meer binnen gekomen dan begroot. De inkomsten voor eigenaren zijn € 45.000 positiever, de inkomsten voor gebruikers € 35.000 positiever. De inkomsten voor grootverbruikers sluiten af met een nadeel van € 13.000.

Aan de uitgavenkant zit een voordeel van € 13.000. Zowel de budgetten voor riolering algemeen, onderzoek, strategische planvorming als onderhoud sluiten met een overschot. Per saldo positief € 52.000. Aan energielasten zijn de uitgaven € 39.000 hoger dan begroot.

Naast bovengenoemde exploitatie komt het onderdeel water ten laste van de voorziening riolering (exploitatie). Hierop is een voordeel ontstaan van € 450.000.

Op het onderhoudsbudget voor waterwegen zit een voordeel van € 66.000. Dit voordeel komt doordat het project rondom de beschoeiing van Kalenberg/Ossenzijl is uitgesteld. Dit project zal in 2016 ten uitvoer komen. Op het onderdeel baggeren zit een voordeel van € 291.000. Dit komt doordat het project rondom baggeren in de Oostermeenthe voor een bedrag van € 200.000 is uitgesteld naar 2016. Ook het project rondom de havenkolk in Blokzijl (€ 70.000) is in 2015 niet afgerond. Dit project is in januari 2016 afgerond. Het onderdeel maaien schouwsloten sluit met een overschot van € 94.000. Dit wordt veroorzaakt doordat het slootmaaisel dat in 2015 is afgevoerd lager is dan begroot. Aangezien ook de afrekening slootmaaisel over 2014 (wat is afgerekend in 2015) positief is uitgevallen is er een flinke meevaller ontstaan.

In 2016 zal van het voordeel van € 450.000 wat in de voorziening is gestort een bedrag van € 340.000 weer benodigd zijn, nl. € 200.000 voor het baggeren in de Oostermeenthe, € 70.000 voor het baggeren in Blokzijl en € 70.000 voor de beschoeiing in Kalenberg/Ossenzijl. Dit zal dan weer aan de voorziening onttrokken worden.

Het resultaat 2015 riolering en rioolrechten:

bedragen x € 1.000

Mutaties Voorziening Riolering (Investerings en Exploitatie)		Vershil
Dotaties		
Dotatie voorziening Riolering investeringen		
Dotatie conform begroting		45 V
Kapitaallasten investeringen		29 V
Afronding		1 V
Dotatie voorziening Riolering investeringen		75 V
Dotatie voorziening Riolering exploitatie		
Dotatie conform begroting		-
Vaarwegen / baggeren / schouw		450 V
Onderhoudslasten en planvorming		46 V
Algemeen		6 V
Energie		- 39 N
Hogere inkomsten		67 V
Afronding		1 V
Dotatie voorziening Riolering exploitatie		531 V
Totaal dotaties		606 V
Onttrekkingen		
Onttrekking voorziening Riolering exploitatie		
Onttrekking conform begroting		- 120 N
Baggeren spoorsloot		- 53 N
Onttrekking voorziening Riolering exploitatie		- 173 N
Onttrekkingen		
Onttrekking voorziening Riolering investeringen		
Onttrekking voorziening Riolering investeringen		-
Totaal Onttrekkingen		- 173 N
Totaal mutatie voorzieningen riolering		433 V

Voor een volledig beeld geven wij de ontwikkelingen van de reserve en de voorziening weer:

bedragen x € 1.000

Voorziening riolering	Saldo 31-12-2014	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2015
016 Voorziening riolering (investerings)	1.298	75	-	-	1.373
086 Voorziening riolering (exploitatie)	445	531	- 173	-	804
Totaal	1.744	606	- 173	-	2.177

In bovenstaande tabel zijn zowel de begrote onttrekkingen en dotaties¹¹ opgenomen alsmede het resultaat 2015.

¹¹ Conform primitieve begroting en bijstellingen in perspectiefnota en najaarsnota 2015

Milieubeheer

Binnen het product Milieubeheer is een voordeel ontstaan van € 104.000. Een bedrag van € 68.000 kan worden verklaard doordat er geen uitgaven zijn geweest in het kader van duurzaam bouwen. Het restant van het voordeel kan worden verklaard doordat er in het kader van bodemonderzoek geen aanvragen zijn ingediend.

Bestemmingsplannen

Leges bestemmingsplannen

Er zijn minder aanvragen om aanpassing van bestemmingsplannen binnengekomen en daardoor ook minder legesinkomsten ontvangen dan verwacht. Het tekort op de leges bedraagt € 30.000.

Planschade

Bij het wijzigen van bestemmingsplannen loopt de gemeente het risico dat er door burgers een beroep wordt gedaan op een planschadevergoeding. Dit jaar is het geraamde budget van € 30.000 met een bedrag van € 25.000 overschreden.

Woonbeleid

De gemeente Steenwijkerland heeft is in 2005 gestart met de verstrekking van startersleningen. Hiervoor zijn bij het Simuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) middelen gestort om de uitvoering hiervan uit te voeren. In april 2015 heeft de raad van de gemeente Steenwijkerland besloten om in ieder geval tot 1-1-2017 het instrument startersleningen te continueren. Hierbij is er sprake van een revolverend fonds, hetgeen inhoudt dat ontvangen rente en aflossingen niet terugbetaald worden naar de gemeente, maar opnieuw benut kunnen worden voor de verstrekking van nieuwe startersleningen. Ultimo 2015 is bij de SVN een bedrag van € 90.000 aan rente ontvangen. De verwerking van de renteopbrengsten is gebaseerd op een uitspraak van de commissie BBV: "De renteopbrengsten over de uitgezette leningen dienen in de exploitatiebaten te worden begroot en verantwoord. Aangezien deze opbrengsten vaak feitelijk niet worden uitbetaald aan de gemeente, maar in het fonds blijven hangen, wordt het uitgezette bedrag bij het Stimuleringsfonds jaarlijks met deze renteopbrengsten verhoogd".

In samenwerking met Wetland Wonen en met subsidie van de provincie Overijssel is in het jaar 2008 gestart met de sanering en herinrichting van de locatie Kerkstraat hoek Heilige Geeststeeg (locatie Drok) in Vollenhove. Het project is inmiddels afgerond met een positief saldo van € 43.000. Daarnaast laat het product woonbeleid nog een voordeel zien van € 5.000. Algeheel voordeel bedraagt derhalve € 138.000.

Monumenten

Er is een overschot op het product Monumenten van € 63.000. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een niet benutte stelpost van € 20.000. Daarnaast zit er een voordeel op de uit te keren subsidies van € 14.000. Het is van te voren altijd lastig inschatten voor welke gemeentelijke- en rijksmonumenten in het kader van onderhoud subsidie aangevraagd zal worden. Daarnaast is de hoogte van de subsidiëring afhankelijk van de investeringskosten. Op de presentiegelden zit een voordeel van € 15.000. Tenslotte zit er nog een voordeel op de kosten voor de uitvoering van de wet archeologische monumentenzorg, hier is de uitgave afhankelijk van de vraag naar onderzoek. Ook dit is van te voren lastig in te schatten. Het voordeel hierop bedraagt € 12.000.

Omgevingsvergunningen

Binnen het product Omgevingsvergunningen is een voordeel ontstaan van € 60.000. Geconcludeerd kan worden dat de economie weer langzaam aantrekt en dat is ook in de inkomsten terug te zien. We zijn echter nog lang niet op het niveau van voor de crisis.

Algemene reserve grondexploitatie

Jaarlijks worden de prognose van de complexen berekend. Onderdeel hiervan is dat aan het eind van het op jaar verschillende complexen verliezen en winsten zijn genomen. In 2015 is er in voor een bedrag van € 2.249.000¹² verlies en € 1.650.000 winsten ten laste / ten gunste van de algemene reserve grondexploitatie gebracht. Als gevolg hiervan daalt de ze reserve € 467.000 onder het door de raad vastgestelde minimale niveau van € 4 miljoen. Dit bedrag is ten laste van de rekening 2015 gebracht waardoor de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) weer op het niveau van € 4 miljoen is gebracht.

Verkoop onroerende zaken

Door de verkoop van onroerende zaken, voornamelijk gebouwen (b.v. de voormalige Voetelinkschool en Rams Woerthe), maar ook grond, is een voordeel ontstaan van € 875.000.

Op 18 september 2012 heeft de raad van de gemeente Steenwijkerland een bedrag van € 402.500 beschikbaar gesteld om 7 huurwoningen op de voormalige locatie Drok te kunnen realiseren. In eerste instantie waren koopwoningen gepland. Deze bijdrage is gedaan aan de woningbouwvereniging om deze huurwoningen betaalbaar te kunnen bouwen. Gelijktijdig is de voorwaarde ingebouwd dat bij vervreemding van deze huurwoningen de gemeente een bedrag van € 57.500 per woning terugontvangt. In 2015 is 1 woning verkocht en er is een bedrag van € 57.500 ontvangen. De bijdrage van € 402.500 is in 2012 ten laste gekomen van de reserve volkshuisvesting. In het raadsvoorstel is geen expliciet besluit opgenomen dat bij terugbetaling dit bedrag weer ten gunste van de desbetreffende reserve komt. Wij stellen u voor bij de bestemming van het resultaat 2015 het bedrag van € 57.500 weer toe te voegen aan de reserve volkshuisvesting.

Maatschappelijk Vastgoed

In 2010 heeft de raad een voorziening Maatschappelijk Vastgoed ingesteld. Op basis van een 10 jarige prognose worden alle onderhoudslasten van opgenomen panden begroot. Elk jaar bij de vaststelling van de rekening wordt de omvang van deze voorziening her berekend op basis van de uitgaven van het lopende dienstjaar en de actualisatie van het meerjarig onderhoudsplan. Ultimo 2015 is deze berekening opgesteld voor de jaren 2016 tot en met 2025.

In de afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in het maatschappelijk vastgoed. (gemeentehuis, Rams Woerthe, sportaccommodaties, gymlokalen, de Buze). Omdat een aantal gebouwen zijn verkocht (zie hierboven) komen toekomstige onderhoudslasten te vervallen.

De voorziening is in de afgelopen jaren aangevuld ten laste van de jaarrekeningen omdat volgens de meerjarenprognose meer middelen benodigd waren dan in de meerjarenbegroting was opgenomen. Daarbij moet opgemerkt worden dat op dit onderdeel de raad ook een bezuiniging heeft ingeboekt van uiteindelijk € 100.000 structureel.

De investeringen in het maatschappelijk vastgoed en het afstoten van diverse gebouwen verdienen zich nu terug omdat de toekomstige onderhoudslasten lager zijn dan wel zijn komen te vervallen door het afstoten van diverse gebouwen.

Dit heeft tot gevolg dat:

De bezuinigingstaakstellingen gerealiseerd zijn.

¹² Voor het totale beeld van de winst - en verliesneming verwijzen wij u naar paragraaf 2.6.1.

Er in de rekening 2015 een bedrag van € 264.000 vanuit de voorziening maatschappelijk vastgoed vrijvalt ten gunste van de rekening 2015.

Op de uitgaven die niet gerelateerd zijn aan onderhoud is een tekort ontstaan van € 123.000. De energielasten zijn € 69.000 hoger uitgevallen dan begroot. Aan huurinkomsten is € 47.000 minder ontvangen dan begroot. Belangrijkste oorzaak is het vertrek van de huurder uit het pand aan de Tukseweg 146/148.

Per saldo voor de rekening 2015 een positief resultaat van € 141.000.

Overheveling van budgetten 2015

Ultimo 2015 is in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2016 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 5 april 2016 door u vastgesteld. Daardoor maken ze onderdeel uit van de rekening 2015.

		bedragen x € 1.000
Bestemde budgetten		Bedrag
Groot Onderhoud Veneweg		57
Openbare Verlichting		25
Oeververbinding		250
Verkeersmaatregelen		19
Openbaar groen Stadswal		80
Openbaar groen NWG		50
Openbaar groen Bomenonderhoud		20
Actualiseren bestemmingsplannen		81
Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)		203
Unesco werelderfgoed		23
Visiedocument Welstandsnota		37
Afronding		-
Totaal bestemde budgetten		845

In de analyse van de beleidsproducten is met deze bestemming al rekening gehouden.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- o Bestemde budgetten, zoals hierboven vermeld
- o Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord. (o.a. Herinrichting Zuidveenseweg , Kademuur Blokzijl, Dorpsplannen, Voorpoort, Steenwijk west etc.)
- o Reservering kapitaallasten in de voorziening riolering
- o Sanering spoorloot
- o Afschrijving parkeerautomaten
- o Vrijval middelen voorziening maatschappelijk vastgoed
- o Verkoop onroerende zaken

2.3 Steenwijkerlanders doen het samen

De lasten en baten van het programma Steenwijkerlanders doen het samen:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten - 3. Steenwijkerl'ANDERS' doen het samen	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 64.679	- 75.095	- 70.763	4.331 V
Baten	10.917	13.823	16.590	2.767 V
Saldo van baten en lasten	- 53.762	- 61.271	- 54.174	7.098 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 50	- 50	- 653	- 603 N
Onttrekkingen	449	6.210	4.238	- 1.972 N
Mutatie reserves	399	6.160	3.585	- 2.575 N
Resultaat	- 53.364	- 55.111	- 50.589	4.523 V
Af: Incidentele baten en lasten	-	- 763	- 949	- 186 N
Materieel resultaat	- 53.364	- 54.348	- 49.639	4.709 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Leerlingenvervoer	122 V
Achterstandsbestrijding	119 V
Sport	- 261 N
Groene sportvelden en terreinen	- 24 N
Zwembaden	- 180 N
Musea	16 V
Multifunctionele accommodaties en dorpshuizen	92 V
Bijstandsverlening	635 V
Schuldhelpverlening / Bijzondere bijstand	- 213 N
Werkgelegenheid (WSW)	192 V
Participatiebudget	461 V
WMO / Jeugd	3.628 V
Overige kleine afwijkingen	- 64 N
Totaal afwijkingen	4.523 V

Leerlingenvervoer

Bij de Najaarsnota 2015 is aangegeven dat het budget van € 900.000 met € 75.000 verlaagd zou kunnen worden. Er is echter ook na deze verlaging sprake van een overschot, namelijk € 122.000. Dit overschot is toe te schrijven aan een daling van het aantal leerlingen als gevolg van de Wet Passend Onderwijs. Daarnaast heeft ook de Europese aanbesteding (per 1-8-2015) een positief effect gehad op de prijs van de ritten.

Jaar	Aantal kinderen	Uitgaven leerlingenvervoer	Kosten per kind
2015	200	€ 703.000	€ 3.515
2014	220	€ 831.000	€ 3.777
2013	242	€ 926.000	€ 3.826
2012	260	€ 852.000	€ 3.278
2011	253	€ 824.500	€ 3.259

Achterstandsbestrijding

Net als in 2014 is er ook dit jaar sprake van een overschot. Vorig jaar was het overschot € 75.000, dit jaar is het overschot € 119.000. In het bezuinigingsprogramma vanaf het jaar 2016 is dan ook bij dit budget een structurele bezuiniging opgenomen van € 70.000.

Met een uitgavenbudget van € 355.000 inclusief een doeluitkering van het Rijk van € 120.000 is het nog steeds mogelijk om taken uit te voeren op het gebied van achterstandbestrijding, schoolcounseling, time-out en rebound, het voorkomen van schooluitval, en het uitvoeren van diverse VVE programma's.

Sport algemeen

Er is een voordeel van € 28.000 op de diverse te verstrekken sportsubsidies ontstaan. Dit heeft met name te maken met het aantal aanvragen en met de hoogte van de toekenningen.

In 2015 is de bouw van een nieuwe manege gerealiseerd voor een bedrag van € 289.000. Onderdeel van dit project was de verkoop van de Pasmanmanege. Ondanks de nodige inspanningen is het niet gelukt deze verkoop in 2015 af te ronden. Dit heeft tot gevolg dat de begrote opbrengst van € 279.000 niet in 2015 mag worden verantwoord. Inmiddels is de verkoop in 2016 tot stand gekomen, waardoor in dat jaar een voordeel ontstaat ter hoogte van de verkoopprijs.

Binnensport

Het product Binnensport heeft een negatief resultaat van € 37.000. Gymlokaal Oostermeenthe is onlangs gesloopt. De resterende boekwaarde bedroeg nog € 22.000 en maakt onderdeel uit van het negatieve resultaat. Het overige tekort van € 15.000 heeft betrekking op de reguliere exploitatiekosten van de diverse gymlokalen.

Groene sportterreinen

Er is een nadeel ontstaan van € 24.000 doordat de drainage is doorgespoten vanwege water op de velden. Ook zijn er meer uren uitbesteed dan geraamd en is schade veroorzaakt door vandalisme hersteld.

Zwembaden

De exploitatie van de zwembaden in Vollenhove en Steenwijk over het jaar 2015 geeft een negatief beeld ter hoogte van € 180.000. In het saldo van de gemeentelijke jaarrekening is dit verlies reeds opgenomen.

Musea

Er is voor een bedrag van € 5.000 minder aanspraak gemaakt op subsidies. Het budget ter hoogte van € 6.000 voor de aanschaf van kunst is niet uitgegeven. Daarnaast is er een bedrag van € 5.000 minder uitgegeven aan personeel van de Noordwestgroep. Het totale voordeel bedraagt € 16.000.

Multifunctionele accommodaties en dorpshuizen

Multifunctionele accommodaties

De kosten voor de diverse mfa's zijn € 48.000 lager uitgevallen.

De (ver)bouwkosten van de Wielewaal in Scheerwolde zijn € 28.000 minder dan begroot.

Het overige voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kapitaallasten bij Mfa Steenwijk-west.

Dorpshuizen

In de begroting is een bedrag opgenomen voor de subsidieregeling Onderhoud dorpshuizen. Jaarlijks fluctueert het bedrag dat door de diverse besturen van de dorpshuizen wordt aangevraagd. Dit komt omdat het mogelijk is om de onderhoudsbijdrage 'op te sparen' gedurende een periode van vier jaar (maximaal € 2.500 per jaar).

Op het budget is geen beroep gedaan voor een totaalbedrag van € 44.000.

Overzicht afwijkingen IGSD Steenwijkerland - Westerveld

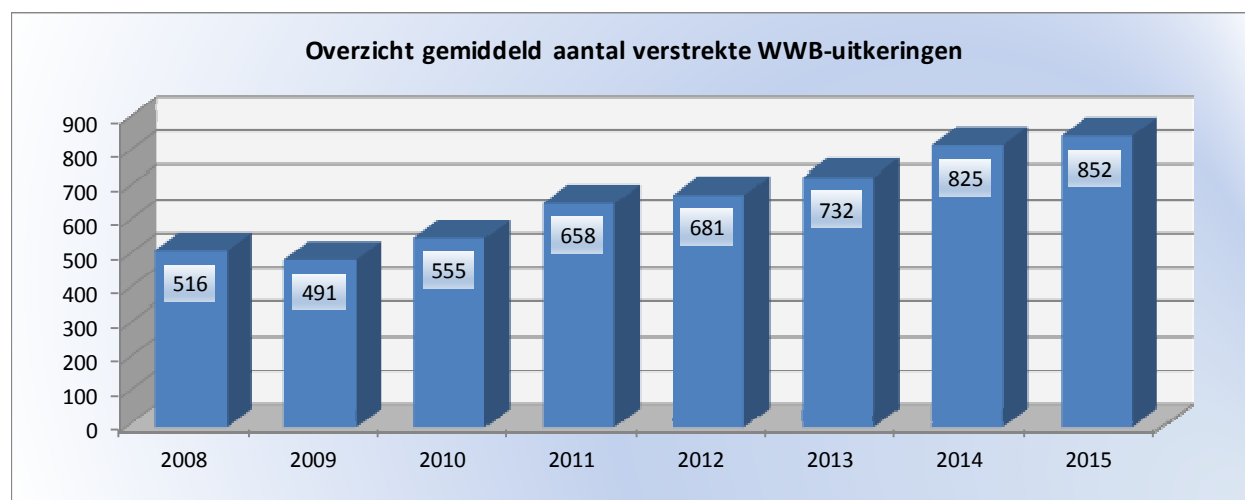
In de rekening is een totaal voordelig resultaat IGSD opgenomen van € 422.000. Dit voordeel kan als volgt worden verklaard:

- Op de programmakosten (WWB, IOAW, IOAZ, BBZ en minimabeleid) is een overschot ontstaan van € 435.000.
- Op de apparaatskosten is een overschrijding ontstaan van € 13.000.

Overzicht van de diverse afwijkingen IGSD:

		bedragen x € 1.000
Financiële afwijkingen IGSD		Verschil
Verstekte uitkeringen WWB		544 V
Terugvordering en verhaal		59 V
Voorziening Dubieuze debiteuren		- 23 N
Ontvangsten WWB I-deel		75 V
Zelfstandigen		- 44 N
IOAW		12 V
Schuldhelpverlening		- 43 N
Bijzondere bijstand		- 170 N
Overig		25 V
Apparaatskosten IGSD		- 13 N
Totaal afwijkingen		422 V

De jaarrekening 2015 van de IGSD is / wordt nog met een separaat voorstel aan u voorgelegd. Hierbij worden de diverse afwijkingen nog nader toegelicht.

Het gemiddeld aantal verstekte uitkeringen is in 2015 uitgekomen op 852 (per 1 januari 2015: 861 / per 1 januari 2016: 843). In de begroting is uitgegaan van een gemiddeld aantal van 875.

De gemiddelde kosten per uitkering zijn uitgekomen op een bedrag van € 13.534 (begroot € 13.800). Er is een bedrag van € 11.531.000 aan WWB uitkeringen uitbetaald.

Werkgelegenheid (Wsw)

Bij de Najaarsnota 2015 hebben we aangenomen dat het verlies van de Noordwestgroep over het jaar 2015 ongeveer € 500.000 zou bedragen. Dit bedrag hebben wij vorig jaar dan ook als voorschot uitbetaald. Op basis van de voorlopige jaarcijfers 2015 van de Noordwestgroep blijkt het verlies ongeveer € 200.000 lager te zijn dan in eerste instantie ingeschat. Dit bedrag wordt weer teruggevorderd. Het totale voordeel binnen de Wsw bedraagt € 192.000.

Participatiebudget

Op het budget Participatie is een overschrijding ontstaan van € 111.000. Dit tekort kan opgevangen worden door de gevormde voorziening van € 236.000. Het restant van de voorziening (€ 125.000) valt vrij ten gunste van de jaarrekening. Door de inwerkingtreding van de nieuwe Participatiewet per 1 januari 2015 hoeft er geen voorziening meer gevormd te worden.

Over de kosten van de re-integratieactiviteiten die verricht zijn door de IGSD over de jaren 2008 tot en met 2011 is door de belastingdienst de btw alsnog verrekend. Deze btw teruggave levert een voordeel op van € 365.000.

Aan het ministerie van SoZaWe moest over het jaar 2012 nog een bedrag van € 29.000 worden terugbetaald. Het totale voordeel bedraagt € 461.000.

Voorzieningen Jeugd

Voor het uitvoeren van de nieuwe taken in het kader van de Jeugdwet is in 2015 een bedrag van het rijk ontvangen ter hoogte van € 9,3 miljoen.

Bij het afsluiten van het Regionaal Transitie Arrangement is afgesproken dat 85% van het ontvangen budget ingezet wordt voor het regionaal inkopen van zorg. De overige 15% (€ 1.4 miljoen) kon dan ingezet worden voor de toegang, innovatie en andere uitvoeringskosten.

Van het bedrag van € 1.4 miljoen is een bedrag van € 250.000 bijgeraamd bij de algemene voorzieningen (zie hieronder), zodat op de hier toegelichte post nog een bedrag resteerde van € 1.150.000.

Van dit bedrag is € 150.000 betaald aan centrumgemeente Zwolle voor Veilig Thuis en € 110.000 aan BVO Jeugdzorg IJsselland voor de uitvoeringskosten.

Uiteindelijk bleek dat de regionaal ingekochte zorg € 403.000 boven het toegekende budget van 85% was uitgekomen.

Het voordeel in de jaarrekening 2015 bedraagt hierdoor € 487.000.

Voorzieningen Wmo

Voor het uitvoeren van de oude en nieuwe taken van de Wmo is voor het jaar 2015 iets meer dan € 11,8 miljoen in de begroting opgenomen.

Eind 2014 zijn contracten met bestaande (en nieuwe) zorgaanbieders afgesloten met, gezien de korting op de door het rijk naar de gemeente overgehevelde budgetten, aanmerkelijk lagere uurtarieven dan de NZA-tarieven van 2014.

Op basis van besluiten van de raad in oktober 2014 en februari 2015 is de huishoudelijke hulp in het jaar 2015 anders georganiseerd. Hierdoor is een overschot op het budget ontstaan van € 770.000, omdat er uiteindelijk minder mensen gebruik hebben gemaakt van de compensatieregeling dan was begroot. Ook de uitvoeringskosten laten een voordeel zien van € 100.000.

De overige (oude) individuele voorzieningen - Wonen, Rollen en Vervoer – komen nagenoeg uit op de gebudgetteerde bedragen.

Vooraf op de nieuwe voorzieningen, b.v. Begeleiding en Dagbesteding, is sprake van een overschot (€ 2,1 miljoen). Dit heeft niet alleen te maken met de hierboven aangegeven prijsafspraken, maar ook met de een tijdje geleden ingezette 'kanteling'. Dit houdt in dat bij de herindicatie van de Awbz naar de Wmo nauwkeurig wordt afgewogen wat een inwoner aan zorg nodig heeft. Het zogenaamde 'keukentafel-gesprek' bij het huisbezoek is hierbij een uitstekend instrument.

Het totale voordeel op de voorzieningen Wmo bedraagt € 2.973.000.

Algemene voorzieningen Jeugd en Wmo

Bij de algemene voorzieningen kan gedacht worden aan het Algemeen maatschappelijk werk, mantelzorg(compliment), de adviesraad Wmo en het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Op deze budgetten is een tekort ontstaan van € 124.000.

Omdat er een relatie bestaat tussen de diverse (nieuwe) voorzieningen op het gebied van Jeugd en Wmo moet de komende jaren proefondervindelijk bekeken worden hoe het beschikbare geld het best verdeeld kan worden over de verschillende begrotingsposten.

Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen Wmo

De gebruiker van een Wmo-maatwerkvoorziening dient een eigen bijdrage te betalen, die wordt geïnd door het CAK. In de begroting is rekening gehouden met een bedrag van € 200.000.

De ontvangen eigen bijdragen zijn hoger uitgevallen, waardoor een voordeel is ontstaan van € 292.000.

Overheveling van budgetten 2015

Uit 2015 is in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2016 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 5 april 2016 door u vastgesteld. Daardoor maken ze onderdeel uit van de rekening 2015.

bedragen x € 1.000

Bestemde budgetten	Bedrag
Zwembad Tolhekke	242
Zwembad De Waterwyck	48
Mantelzorg en Zorgvrijwilligers	88
Algemene voorziening WMO	200
Jeugdbeleid	25
Afronding	-
Totaal bestemde budgetten	603

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- o Bestemde budgetten zoals hierboven vermeld
- o Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord. (o.a. onderwijshuisvesting, renovatie dorpshuizen / multifunctionele - en sportaccommodaties etc.)
- o Onderhoud en afrekening 2014 en 2015 zwembaden.
- o Afrekening 2015 Noordwestgroep
- o Eenmalige lasten, vrijval voorziening en terug ontvangen btw participatiewet

2.4 Steenwijkerlanders zijn actief

De lasten en baten van het programma Steenwijkerlanders zijn actief:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten - 4. Steenwijkerl'ANDERS' zijn actief	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 2.620	- 7.320	- 4.734	2.586 V
Baten	93	3.079	1.401	- 1.677 N
Saldo van baten en lasten	- 2.527	- 4.241	- 3.333	908 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 9	- 1.241	- 611	629 V
Onttrekkingen	610	2.882	1.207	- 1.676 N
Mutatie reserves	601	1.642	595	- 1.046 N
Resultaat	- 1.926	- 2.600	- 2.737	- 138 N
Af: Incidentele baten en lasten	-	- 355	- 627	- 272 N
Materieel resultaat	- 1.926	- 2.244	- 2.110	134 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Toerisme	- 170 N
Handhaving en milieuvergunning	44 V
Overige kleine afwijkingen	- 12 N
Totaal afwijkingen	- 138 N

Toerisme

In de politieke markt van 12 mei 2015 zijn de ontwikkelingen van de woon- en recreatieparken in de Gele Gebieden gerapporteerd. Met name de tegenvallende ontwikkeling van het recreatieve park Scheerwolde is aan de orde gesteld. Conclusie hieruit is dat de huidige ontwikkelaar afziet van verdere ontwikkeling van dit plangebied. Uit overleg met zowel de provincie Overijssel als met andere marktpartijen blijkt dat ontwikkeling van recreatief Scheerwolde zeker op dit moment geen hallbare kaart is.

Nu er recent geen aanwijzingen zijn dat dit standpunt op korte termijn verandert, is het correct de financiële gevolgen hiervan in de rekening te verwerken. Het financiële nadeel voor de rekening bedraagt € 170.000.

Handhaving milieuvergunning

Er is een voordeel ontstaan van € 44.000 doordat een aantal dwangsommen is opgelegd. Daarnaast zijn er minder uitgaven geweest in het kader van milieuvergunningen.

Overheveling van budgetten 2015

Ultimo 2015 is in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2016 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota

Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 5 april 2016 door u vastgesteld. Daardoor maken ze onderdeel uit van de rekening 2015.

bedragen x € 1.000

Bestemde budgetten		Bedrag
Nationaal Park		30
Vrijetijdseconomie		356
Afronding		-
Totaal bestemde budgetten		386

In de analyse van de beleidsproducten is met deze bestemming al rekening gehouden.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- o Bestemde budgetten zoals hierboven vermeld
- o Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord. (o.a. IMG projecten toerisme, vrijetijdseconomie, Gele gebieden, Steenwijk vestingstad etc.)
- o Lasten werelderfgoed

2.5 Financiën en bedrijfsvoering

De lasten en baten van het programma Financiën en bedrijfsvoering:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten - 5. Financiën en bedrijfsvoering	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 2.303	- 1.324	- 1.443	- 120 N
Baten	90.155	89.224	91.003	1.778 V
Saldo van baten en lasten	87.853	87.901	89.559	1.659 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 3.005	- 4.359	- 4.768	- 409 N
Onttrekkingen	3.201	7.141	6.821	- 320 N
Mutatie reserves	196	2.781	2.053	- 728 N
Resultaat	88.049	90.682	91.612	930 V
Af: Incidentele baten en lasten	- 111	1.716	2.891	1.175 V
Materieel resultaat	88.160	88.966	88.721	- 244 N

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Nutsbedrijven	635 V
Baten Reinigingsheffingen	- 195 N
Baten Rioolrechten	67 V
Baten Begraafplaatsen	- 24 N
Alg Uitkering	388 V
Saldo begroting (tm NJN 2015)	- 625 N
Dubieuze debiteuren	- 283 N
Uitvoering wet WOZ	70 V
Onroerende zaakbelasting	- 18 N
Forensenbelasting	31 V
Toeristenbelasting	40 V
Hondenbelasting	- 7 N
Bedrijfsvoering	849 V
Bedrijfsreserve	23 V
Overige kleine afwijkingen	- 21 N
Totaal afwijkingen	930 V

Nutsbedrijven

Bij de verkoop van Essent aan RWE zijn garanties afgegeven om eventuele schadeclaims te kunnen bekostigen. Deze garanties met een omvang van € 800 miljoen zijn overgedragen aan Verkoop Vennootschap BV. In 2011 is een eerste vrijval en uitbetaling (€ 360 miljoen) van deze garantie aan de aandeelhouders uitgekeerd. In de afgelopen jaren heeft RWE voor € 113 miljoen aan schadeclaims ingebracht.

Op 22 oktober 2015 is in een buitengewone aandeelhoudersvergadering besloten de resterende middelen uit te keren aan de aandeelhouders. Dit omvat een bedrag van € 327 miljoen en voor de gemeente Steenwijkerland een eenmalige agio uitkering van € 635.000.

Afval(stoffenheffing)

Het resultaat op de lasten is al toegelicht in het programma *Steenwijkerlanders* voelen zich thuis. De baten (afvalstoffenheffing) laten een lagere opbrengst zien van € 195.000. Het nadeel wordt verklaard door positieve afrekeningen voor de burger. In de begroting is uitgegaan van een gemiddeld aantal aangeleverde zakken van 23 terwijl dit in werkelijkheid ca. 18 bedraagt. Aan de uitgavenkant zit hierdoor een voordeel.

Op grond van de BBV voorschriften mogen wij dit nadeel niet via dit programma en product ten laste van de voorziening brengen. Dit is ook de reden dat u in het programma *Steenwijkerlanders* voelen zich thuis een voordeel met een gelijke omvang is verantwoord. Per saldo zijn de baten en lasten van de afvalstoffenheffing budgettair neutraal in de rekening 2015 verwerkt.

Rioolrechten

Evenals bij de afval(stoffenheffing) worden de lasten van de riolering toegelicht in het programma *Steenwijkerlanders* voelen zich thuis. De opbrengsten komen tot uitdrukking in dit programma.

Deze vallen met € 67.000, 1,25% hoger uit dan geraamd.

Op grond van de BBV voorschriften mogen wij dit voordeel niet via dit programma en product ten gunste van de voorziening brengen. Dit is ook de reden dat u in het programma *Steenwijkerlanders* voelen zich thuis een nadeel met een gelijke omvang is verantwoord. Per saldo zijn de baten en lasten van de riolering budgettair neutraal in de rekening 2015 verwerkt.

Begraafrechten

De inkomsten voor begraafrechten zijn € 24.000 lager uitgevallen dan begroot. De inkomsten zijn uiteraard sterk afhankelijk van het aantal sterfgevallen en hangt samen met het aantal verlengingen. Dit kan behoorlijk fluctueren. Gezien de totale inkomsten gaat het om een afwijking van ca. 5%.

Algemene uitkering

De algemene uitkering laat een voordeel zien van € 388.000. Hiervan heeft een bedrag van € 116.000 betrekking op een afrekening over 2013 en 2014. Een bedrag van € 56.000 wordt veroorzaakt door mutaties in de maatstaven van de algemene uitkering.

De overige € 216.000 betreft de financiële effecten van de september- en decembercirculaire 2015.

Dit voordeel is veroorzaakt door de bijstelling van de accressen in de septembercirculaire op basis van de Miljoenennota 2016 van € 144.000 en terugstorten van € 57.000 in het gemeentefonds van het niet gedeclareerde deel BTW bij het Rijk dan het daarvoor geldende BCF-plafond. In de decembercirculaire 2015 wordt een bedrag van € 28.000 van de verdeelreserve 2015 uitgekeerd.

Onvoorzien

De 'tussenstand' na vaststelling van de najaarsnota bedraagt 625.000 negatief. Na de vaststelling van de najaarsnota is nog een bedrag van € 187.000 voordeel verwerkt als gevolg van de septembercirculaire. De slotstand van de stelpost saldo rekening 2015 bedraagt derhalve ruim € 438.000 negatief.¹³

¹³ Zie voor een specificatie de voorgeschreven tabel onvoorzien paragraaf 2.7

Dubieuze debiteuren

Bij de samenstelling van elke rekening wordt jaarlijks een beoordeling gemaakt van de omvang van de voorziening dubieuze debiteuren en worden niet inbare vorderingen afgeboekt. In de rekening 2015 is een nadelig resultaat opgenomen van € 283.000.

Dit nadeel bestaat uit 2 onderdelen. In 2015 zijn vorderingen afgeboekt tot een omvang van € 78.000. Dit bedrag is voor het grootste deel veroorzaakt door het opzeggen van de huur van het bedrijfspand Tukseweg 146/148 wegens huurachterstand, gevolgd door het ontruimen van de bedrijfsruimte en uiteindelijk het faillissement van deze huurder.

De voorziening dubieuze debiteuren is met € 205.000 verhoogd. De reden hiervoor is dat de vorderingen op twee debiteuren als risicovol en mogelijk (grotendeels) als oninbaar zijn beoordeeld. De vorderingen zijn niet afgeboekt.

Eind 2015 bedraagt de omvang van de voorziening € 1.142.000, bestaande uit dwangsommen € 239.000, algemene debiteuren € 600.000 en belastingdebiteuren van € 303.000.

Uitvoering wet WOZ

Het budget voor de uitvoering van de wet WOZ kent een overschot van € 70.000. In 2015 zijn er minder opdrachten verstrekt aan de leverancier. Daarnaast zijn IT-aanpassingen uitgesteld tot meer bekend is over de beoogde samenwerking op het gebied van belastingen. Ook zijn de gelden die zijn overgeheveld van 2014 naar 2015 voor de koppeling BAG-WOZ niet geheel benodigd geweest.

Gemeentelijke belastingen

In de begroting 2015 is aan gemeentelijke belastingen een opbrengst geraamd van € 8.305.000. De rekening 2015 laat een opbrengst zien van € 8.351.000. Een voordeel derhalve van € 46.000.

bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen gemeentelijke belastingen	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onroerende zaakbelasting	6.868	6.850	- 18 N
Forensenbelasting	801	832	31 V
Toeristenbelasting	442	482	40 V
Hondenbelasting	194	187	- 7 N
Afronding	-	-	-
Totaal afwijkingen	8.305	8.351	46 V

Onroerende zaakbelasting

Gezien de geringe afwijking tussen begroting en rekening (-0,26%, - € 18.000) wordt er geen nadere analyse van het nadeel opgenomen.

Forensenbelasting

De begroting is de afgelopen jaren fasegewijs naar beneden bijgesteld van € 900.000 naar € 800.000. In 2015 kunnen we constateren dat er een meer inkomsten zijn gerealiseerd van € 31.000. Een afwijkingen van 4% ten opzichte van de begroting.

Toeristenbelasting

Het aantal overnachtingen was in 2015 hoger dan het aantal geraamde overnachtingen. Dit heeft er toe geleid dat de inkomsten € 40.000 hoger zijn uitgevallen dan begroot.

Saldo Kostenplaatsen

Resultaat bedrijfsvoering

Het bedrijfsresultaat 2015 bedraagt € 999.000. Bij de Najaarsnota is hiervan al een bedrag van € 150.000 gerapporteerd en ten gunste van de Algemene dienst gebracht.

Het resultaat bedraagt is op hoofdlijnen als volgt te specificeren:

bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen Saldo kostenplaatsen	Verschil
Personeelslasten / Prestatiecontract	320 V
Generatiepact	60 V
Gediff. Belonen / Cafetariamodel	72 V
Kapitaallasten / Bestedingsplan	158 V
Werving en Selectie	21 V
ICT	123 V
Huisvesting	- 22 N
Kantoorbenodigdheden / Voedingsmiddelen	76 V
Tractie (verkoop)	100 V
Diversen	92 V
Afronding	- 1 N
Totaal Bedrijfsvoering	999 V
Waarvan ten gunste van Najaarsnota	- 150 N
Totaal afwijkingen	849 V

bedragen x € 1.000

Bedrijfsreserve	Omvang
Stand per 1-1-2015	2.048
Toevoegingen	
Resultaat bedrijfsvoering 2015	999
Waarvan t.g.v. Algemene Dienst Najaarsnota	150
Waarvan t.g.v. Algemene Dienst	849
Waarvan t.g.v. Bedrijfsreserve	-
Totaal toevoegingen	0
Onttrekkingen	
Strategische personeelsplanning (Najaarsnota)	- 800
Strategische personeelsplanning (Jaarrekening)	- 400
Digitaliseren Bouwvergunning en Burgerlijke Stand	- 68
Digipost	- 55
His4ALL	- 3
Vrijval ivm afsluiten krediet HIS4ALL en financieel voordeel Digipost	- 23
Afronding	- 1
Totaal onttrekkingen	- 1.350
Stand per 31-12-2015	699
Nog te realiseren / beschikbaar	
Digitaliseren Bouwvergunning en Burgerlijke Stand	- 18
Digipost	- 181
Totaal nog te realiseren	- 199
Netto omvang bedrijfsreserve ultimo 2015	500

Reserves en voorzieningen

Ultimo 2015 is het investeringskrediet His4ALL afgesloten en op het investeringskrediet Digipost is een deel van het krediet niet benodigd. Beide investeringen worden afgedekt uit de bedrijfsreserve. Deze positieve ontwikkelingen leiden ertoe dat dit bedrag alsnog ten laste van de bedrijfsreserve is gebracht omdat anders de omvang van deze reserve € 23.000 boven het met de raad afgesproken niveau uitkomt van € 500.000¹⁴. Het bedrag van € 23.000 maakt onderdeel uit van het resultaat.

Overheveling van budgetten 2015

Ultimo 2015 is in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2016 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 5 april 2016 door u vastgesteld. Daardoor maken ze onderdeel uit van de rekening 2015.

		bedragen x € 1.000
Bestemde budgetten		Bedrag
Uitvoering Wet WOZ		20
Tractie < € 20.000		8
Afronding		-
Totaal bestemde budgetten		28

In de analyse van de beleidsproducten is met deze bestemming al rekening gehouden.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- o Bestemde budgetten zoals hierboven vermeld
- o Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord. (o.a. doorontwikkeling E dienstverlening, Digipost etc.)
- o Verhuizing van Rams Woerthe naar Vendelweg
- o Dotatie voorziening dubieuze debiteuren
- o Lasten voorbereiding Vennootschapsbelasting
- o Dividend van ROVA, Vitens en Verkoop Vennootschap BV
- o Saldo kostenplaats Rente
- o Bedrijfsresultaat bedrijfsvoering 2015
- o Afrekening Algemene uitkering 2013 en 2014

¹⁴ In april 2008 heft de raad de maximale netto omvang van de bedrijfsreserve bepaald op € 500.000

2.6 Grondexploitaties

De grondexploitaties zijn formeel ondergebracht onder het programma “Steenwijkerlanders voelen zich thuis”. Op financieel gebied worden verliezen en winsten via de reserve Grondexploitatie verantwoord.

Evenals in de begroting wordt gezien het belang en impact van de grondexploitatie in een separaat hoofdstuk verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid.

2.6.1 Beleidsontwikkelingen Grondexploitaties

Inleiding

In 2015 zijn in totaal 35 woningbouwkavels verkocht, terwijl er 31 kavels begroot waren. De verkoop van grond in aantallen kavels is hiermee conform de prognose. Wanneer er gekeken wordt naar het aantal vierkante meters verkochte grond is te zien dat er ook meer m² grond zijn verkocht. Er is totaal ca. 9.150 m² aan woningbouwkavels verkochte terwijl rekening gehouden was met ca. 8.220 m². Langzaam aan zijn de eerste tekenen van herstel op de woningmarkt te zien. Deze landelijke trend is al ingezet maar in perifere gebieden als Steenwijkerland heeft dit altijd enige vertraging. Op moment van schrijven in 2016 is te merken dat er meer aanvragen zijn voor informatie over kavelverkoop. Als gemeente wordt hier op ingespeeld. Zo is in 2015 de locatie Oosterbroek in Oldemarkt bouwrijp gemaakt. Ook zijn de voorbereidingen getroffen om in 2016 de locatie Molenkampen III bouwrijp te gaan maken. Zo kunnen wij als gemeente inspelen op de behoefte die er in de kernen ligt.

In 2015 zijn een aantal belangrijke besluiten genomen omtrent het Grondbedrijf. Allereerst is de Nota Grond- en Ontwikkelbeleid herzien en is de Nota Grondprijzenbeleid vastgesteld. De herziening van het grondbeleid werd ingegeven door een aantal factoren zoals de veranderingen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de aankomende invoering van de Vennootschapsbelasting. Door op een aantal punten het grondbeleid aan te passen wordt er op een goede manier ingespeeld op de wijzigingen. Voor wat betreft de Vennootschapsbelasting wordt er op moment van schrijven hard gewerkt aan alle zaken die op de gemeente afkomen. Beslissingen die op landelijk niveau worden gemaakt worden nauwlettend gevolgd. Ondanks vele zaken die landelijk nog niet duidelijk zijn wordt zo goed mogelijke ingespeeld op de invoering van de Vennootschapsbelasting.

Ook is in 2015 een belangrijke beslissing genomen in een tweetal projecten: De Schans en Blankenham. Door een uitblijvende vraag naar kavels is besloten de woningbouwontwikkeling in Blankenham stop te zetten. Voor het project De Schans is zoals in eerdere jaren aangegeven een financiële afweging gemaakt over de toekomst. Besloten is de huidige grondexploitatie af te sluiten en de gronden voorlopig onder te brengen in de Materiële Vaste Activa. Een volkshuisvestelijke en ruimtelijke afweging over de toekomst van de locatie wordt in 2016 aan de hand van de nieuwe Woonvisie gemaakt.

Alle grondexploitaties zijn herzien per 31 december 2015. Door de veranderingen in de grondexploitaties kunnen er in verschillende projecten winsten genomen worden en moeten in andere projecten verliezen worden genomen. Per saldo betekent dit voor 2015 een verliesneming binnen het grondbedrijf. Dit verlies wordt verrekend met de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG).

Boekwaardeontwikkeling

Het geïnvesteerd vermogen (de boekwaarde) van de complexen binnen de grondexploitaties is in 2015 afgenomen van € 27,9 miljoen naar € 27,1 miljoen.

De totale uitgaven bedroegen in 2015 € 3.043.000. De totale winst- en verliesnemingen bedroegen in 2015 per saldo € 599.000 (verlies). De omzet uit grondverkoop en overige opbrengsten € 3.285.000. De boekwaarde is derhalve met circa € 0,8 miljoen afgenomen.

Kosten

Verwerving

In 2015 is er voor € 60.000 aan kosten gemaakt voor verwerving. Dit waren kosten voor een schadeloosstelling van een pachter in Molenkampen II Sint Jansklooster. Deze kosten waren voorzien in de grondexploitatie

Sanering

In 2015 zijn er voor circa € 43.000 uitgaven geweest voor sanering.

Sloopkosten

In 2015 zijn er voor circa € 47.000 uitgaven geweest voor sloop.

Bouw- en woonrijp maken

In diverse plangebieden is in 2015 voor circa € 760.000 geïnvesteerd. De belangrijkste investeringen zijn:

- Kornputkwartier (woonrijp maken)
- Noordwal West Vollenhove (woonrijp maken)
- Oosterbroek (bouwrijp maken)

Planontwikkelingskosten

In 2015 is circa € 363.000,- aan planontwikkelingskosten besteed. Dit bedrag heeft zowel betrekking op interne- als externe plankosten van alle plangebieden en bestaan onder meer uit capaciteit op het gebied van o.a. projectleiding, stedenbouw, bodemonderzoek, archeologie, engineering en planeconomie.

De meeste kosten zijn gemaakt op de volgende complexen:

▪ Kornputkwartier	€	90.000
▪ Eeserwold	€	68.000
▪ Oosterbroek	€	64.000
▪ Molenkampen III	€	48.000
▪ Overige projecten	€	93.000
▪ Totaal	€	363.000

Fondsvorming

Ten behoeve van de reserves bovenwijkse voorzieningen, kunst en planschade zijn de daarvoor afgesproken stortingen ten laste van de diverse grondexploitaties gebracht. In totaal is aan deze fondsen circa € 31.600 toegevoegd. De stortingen zijn gekoppeld aan de vierkante meters verkochte bouwgrond. Met het vaststellen van de herziening van de Nota Grond- en Ontwikkelbeleid op 8 december 2015 zijn de toekomstige bijdragen aan fondsen vanuit het grondbedrijf komen te vervallen.

Rente

De rente bedroeg in 2015 3,5 % van de boekwaarde. Dit is conform de omslagrente van de Algemene Dienst. De omvang van de boekwaarde van het totale Grondbedrijf bedroeg per 1 januari 2015 € 27,9 miljoen. Er is in 2015 rente ontvangen over niet afgenomen grond door ontwikkelaars en rente vergoed voor uitgestelde werkzaamheden. Per saldo is er in 2015 circa € 1.236.000 aan rentekosten verantwoord.

Opbrengsten

Subsidies en overige inkomstenoverdrachten

In 2015 is in totaal per saldo € 40.000 aan ontvangsten verantwoord aan subsidies en overige inkomstenoverdrachten binnen het Grondbedrijf. Dit betrof een bijdrage in de sanering van de Concrelit locatie.

Huren en pachten

In 2015 is voor ca. € 104.000 aan huren en pachten ontvangen. Deze zijn afkomstig uit de verhuur van de gebouwen van Agrifac. Pachten worden ontvangen op gronden in De Schans en in Sint Jansklooster (Molenkampen III).

Grondverkopen woningbouw

De opbrengsten uit verkoop van grond voor woningbouw bedroegen in 2015 in totaal circa € 1.207.000. In onderstaande tabel staat waar deze opbrengsten zijn gerealiseerd. In de tabel is tevens aangegeven voor welk type woningen de verkochte grond bestemd is.

Tabel 1: Grondverkopen woningbouw

Grondverkopen woningbouw	Opbrengst	m2	Rijwoningen		2^1 kap	vrijstaand
			soc. huur	koop		
19 Noorwal West Vollenhove	628.095	4.860		14	2	1
36 Kornputkwartier	503.431	3.273		12		
52 Giethoorn Noord	75.000	1.014		6		
Totaal grondverkopen woningbouw	1.206.526	9.147	-	32	2	1

Grondverkopen industrieterreinen

Op de verschillende industrie- en bedrijventerreinen is in 2014 voor circa € 80.000 aan grond verkocht. Dit betreft de verkopen van grond in Blokzijl.

Tabel 2: Grondverkopen industrieterreinen

Grondverkopen industrieterrein	Opbrengst	m2
41 Scheepdiep Blokzijl	79.718	1.733
Totaal grondverkopen industrieterrein	79.718	1.733

Overige opbrengsten

Verder zijn er overige opbrengsten ten bedrage van circa € 1.667.000 ontvangen. Dit is voor het grootste deel te verklaren door de verkoop van Agrifac.

2.6.2 Analyse Grondexploitaties

Resultaten grondexploitaties

Tabel 3: Verschillenanalyse saldi complexen 2015 t.o.v. 2014

bedragen x € 1.000

Verschillenanalyse complexen	Verwacht batig saldo					Vergelijkbaar resultaat 2015 t.o.v. 2014	
	vanaf ultimo 2015	vanaf ultimo 2014	Verlies- nemingen 2015	Winst- nemingen 2015	Afgesloten complexen	Voordeel	Nadeel
Woningbouw							
2 Zuidveen II	-	-	-	-	-	-	-
5 Woldmeenthe	1.901	2.033	-	177	-	45 V	-
15 Heetveld	100	97	-	-	-	3 V	-
19 Noordwal	2.329	2.348	-	-	-	-	- 19 N
20 Molenkampen	-	-	-	-	-	-	-
27 Ossenzijl Hoofdstraat/ Hill. Poort	27	70	-	44	-	1 V	-
36 Terrein Kornputkazerne	-	-	-	-	-	-	-
37 De schans	-	-	-	-	- 1.922	-	- 1.922 N
44 Oosterbroek Oldemarkt	364	250	-	-	-	114 V	-
46 Willemsoord uitbreiding	618	609	-	-	-	9 V	-
48 Woningbouw Blankenham	-	23	-	-	- 164	-	- 187 N
52 Giethoorn Noord 1e en 2e fase	170	971	-	767	-	-	- 34 N
58 Blokzijl Noordermaten	69	50	-	-	-	19 V	-
61 Overhavendijk Kuinre	50	40	-	-	-	10 V	-
66 Molenkampen III	264	118	-	-	-	146 V	-
68 Scheerwolde	322	314	-	-	-	8 V	-
Afronding	-	1	-	-	-	-	- 1 N
Totaal Woningbouw	6.214	6.924	-	988	- 2.086	355 V	- 2.163 N
Per saldo		- 710			- 1.098		- 1.808 N
Industrieterreinen							
11 Oostermeentherand	14	338	-	458	-	134 V	-
25 Blokzijl	92	123	-	26	-	-	- 5 N
29 Ossenzijl v.d. Veenweg	108	107	-	4	-	5 V	-
38 Bedr. Terrein Hooijdijk-Zuid	674	843	-	174	-	5 V	-
41 Bedr. Terrein Kanaalweg Blokzijl	376	324	-	-	-	52 V	-
42 Mr. Z. ter Steghestraat	-	-	-	-	-	-	-
57 Novac	17	22	-	-	-	-	- 5 N
63 Oldemarkt Boterberg Zuid	36	3	-	-	-	33 V	-
Afronding	-	1	-	-	-	-	- 1 N
Totaal Industrieterreinen	1.317	1.761	-	662	-	229 V	- 11 N
Per saldo		- 444			662		218 V
Nog niet in exploitatie genomen							
47 Belt-Schutsloot uitbreiding	-	-	-	-	- 10	-	- 10 N
60 Strategische voorraad	-	16	-	-	- 129	-	- 145 N
62 Kuinre Bedr. Terrein	-	-	-	-	- 24	-	- 24 N
65 Woningbouw Kalenberg	-	-	-	-	-	-	-
90 Strategische voorraad (MVA)	118	120	-	-	-	-	- 2 N
Afronding	-	1	-	-	-	-	- 1 N
Totaal Nog niet in exploitatie genomen	118	137	-	-	- 163	-	- 182 N
Per saldo		- 19			- 163		- 182 N
Totaal Complexen	7.649	8.822	-	1.650	- 2.249	584 V	- 2.356 N
Per saldo	- 1.173		- 599			- 1.772 N	

Winst- en verliesnemingen

Sinds de invoering van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in 2004 en de bijgestelde Notitie Grondexploitatie van het BBV (2012) moet de gemeente winsten nemen en een voorziening treffen voor de te verwachten verliezen. De verliezen zijn direct afgedekt middels een bijdrage uit de Reserve Grondexploitatie.

In het raadsbesluit van 8 december 2015 is besloten een andere manier van winstnemen te hanteren. Deze manier val binnen de conservatieve manier van winstnemen zoals deze in het BBV beschreven staat. Binnen de grondexploitaties in Steenwijkerland zal winst worden genomen wanneer er sprake is van een negatieve boekwaarde (dus wanneer de reeds gerealiseerde verkopen, de reeds gemaakte kosten overtreffen) én de behoedzaam geraamde nog te verkrijgen verkoopopbrengsten zijn hoger dan de behoedzaam geraamde nog te maken laatste kosten. Op dat moment zal er winst worden genomen tot de boekwaarde 0 bedraagt. Bij een geprognosticeerd verlies moet het verlies direct worden genomen. Zowel de winst- als verliesnemingen worden met de Algemene Reserve Grondexploitatie verrekend.

Tabel 4: Winst en verliesnemingen 2015

bedragen x € 1.000		
Winst- en verliesnemingen	Verlies-nemingen 2015	Winst-nemingen 2015
Woningbouw		
5 Woldmeenthe	-	177
27 Ossenzijl Hoofdstraat/ Hill. Poort	-	44
37 De schans	- 1.922	-
48 Woningbouw Blankenham	- 164	-
52 Giethoorn Noord 1e en 2e fase	-	767
Afronding	-	-
Totaal Woningbouw	- 2.086	988
Per saldo	- 1.098	
Industrieterreinen		
11 Oostermeentherand	-	458
25 Blokzijl	-	26
29 Ossenzijl v.d. Veenweg	-	4
38 Bedr. Terrein Hooijdijk-Zuid	-	174
Afronding	-	-
Totaal Industrieterreinen	-	662
Per saldo		662
Nog niet in exploitatie genomen		
35 Eeserwold	-	-
47 Belt-Schutsloot uitbreiding	- 10	-
60 Strategische voorraad	- 129	-
62 Kuinre Bedr. Terrein	- 24	-
Afronding	-	-
Totaal Nog niet in exploitatie genomen	- 163	-
Per saldo	- 163	
Totaal Complexen	- 2.249	1.650
Per saldo	- 599	

Over 2015 is per saldo een verlies genomen van circa € 599.000. Dit verlies is ten laste gebracht van de Algemene Reserve Grondexploitatie. De Algemene Reserve Grondexploitatie bedraagt daardoor op 31 december 2015 ongeveer € 3.533.000. De gewenste minimum omvang van de ARG bedraagt € 4.000.000. De ARG is door de Algemene Dienst aangevuld tot het gewenste minimum.

Afgesloten complexen

Middels deze jaarrekening wordt voorgesteld om een aantal complexen af te sluiten. Dit betreft met name de grondexploitaties waarin de afgelopen jaren niet veel is gebeurd en waar ook de verwachting is dat er de komende jaren niet veel zal gebeuren. Deze exploitaties kunnen gezien worden als niet in exploitatie genomen. Binnen de kaders van het BBV is de categorie niet in exploitatie genomen gronden niet meer toegestaan. Eventuele gronden die zich nog in het complex bevinden zullen worden overgebracht naar de Materiële Vast Activa. Het betreft de volgende complexen:

- Zuidveen
- Belt Schutsloot uitbreiding
- Zandbelt Belt Schutsloot
- Kalenberg
- Strategische voorraad

Naast deze complexen zal ook de grondexploitatie Blankenham en De Schans worden afgesloten.

Toelichting verschillen woningbouw in exploitatie

Een deel van de wijzigingen die plaatsvinden binnen de grondexploitaties wordt veroorzaakt door de besluiten die op 8 december 2015 zijn genomen. De afdrachten naar de reserves zijn afgeschaft, hetgeen in de projecten een voordeel oplevert. Daarnaast heeft de wijziging van de rente invloed op het resultaat van de projecten.

Molenkampen III

In de grondexploitatie van Molenkampen III is het effect van de hierboven genoemde besluiten sterk te zien. Door de verlaging van de rente (ca. € 95.000 voordeel) en het afschaffen van de afdrachten naar reserves (ca. € 47.000 voordeel). Samen met andere tijdsinvloeden levert dit een verbetering van het resultaat op van ca. € 146.000.

Oosterbroek

In 2015 is de locatie Oosterbroek bouwrijp gemaakt. Hiervoor zijn investeringen gedaan in grondewerk, rioleringen en aanleggen van bouwwegen. Bij het vaststellen van de grondexploitatie op 8 oktober 2013 zijn hiervoor kosten geraamd. Bij de aanbesteding van de werk bleken de kosten echter ca. € 39.000 lager te zijn dan op voorhand was ingeschat. Ook zijn aan omwonenden stroken tuin verkocht, waar in de exploitatie geen rekening mee was gehouden. De opbrengsten van ca. € 47.000 leveren een voordeel op. Daarnaast zijn ook de afdrachten naar de reserves geschrapt, hetgeen een voordeel oplevert van ca. € 28.000. Per saldo is het resultaat van de grondexploitatie met ca. € 114.000 verbeterd.

De Schans

Zoals in eerdere jaren is aangegeven zou er in 2015 een besluit worden genomen over de toekomst van het project De Schans. Dit is gebeurd tijdens de raadsvergadering van 8 december 2015. De toekomst van het project De Schans zal wordt gebaseerd op basis van volkshuisvestelijke, ruimtelijke en financiële argumenten. De volkshuisvestelijke en ruimtelijke discussie zal gevoerd worden in de eerste helft van 2016, aan de hand van de nieuwe Woonvisie. In de raadsvergadering van december 2015 is een financiële afweging gemaakt.

Er is besloten om alle geprognosticeerde kosten en opbrengsten in het project te schrappen. De gronden van het project De Schans (244.201 m²) zijn overgebracht naar de Materiële Vaste Activa (MVA) en afgewaardeerd naar de agrarische waarde. De resterende boekwaarde per 31 december 2015 is als verlies

genomen. In totaal is er een verlies genomen van ca. € 1.922.000. Vervolgens is de huidige grondexploitatie van De Schans afgesloten.

Blankenham

In de raadsvergadering van 23 juni 2015 is besloten om te stoppen met de woningbouwlocatie Blankenham. De bestemming van de grond is omgezet naar agrarisch. Er is toen ook besloten dat er binnen de grondexploitatie een verlies zal worden genomen en dat de financiële gevolgen zullen worden verwerkt in de jaarrekening 2015. Er is vervolgens in gesprek gegaan met de voormalig eigenaar van de grond. Op moment van schrijven wordt er gesproken over de afkoop van een kavel waar men recht op had en het terugkopen van de agrarische grond. DE financiële gevolgen zijn reeds meegenomen in de jaarrekening 2015. De resterende boekwaarde per 31 december 2015 is als verlies genomen. Dit heeft geresulteerd in een verliesneming van circa € 164.000. Vervolgens is de grondexploitatie afgesloten.

2.7 Overzicht algemene dekkingsmiddelen, dividend en beleggingen en Onvoorzien

Op grond van het BBV 2004 moet in zowel de begroting als de jaarrekening een overzicht worden weergegeven van :

- Algemene dekkingsmiddelen
- Dividend en beleggingen
- Onvoorzien

bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Vershil
Algemene dekkingsmiddelen				
Algemene uitkering	40.432	40.553	40.753	201 V
Lokale belastingen	8.340	8.305	8.351	46 V
Dividend	2.404	872	1.490	618 V
Saldo financieringsfunctie	- 2.228	- 1.455	- 1.825	- 370 N
- Rente langlopende leningen	- 1.492	- 1.499	- 1.516	- 17 N
- Rente kortlopende leningen	- 736	44	- 309	- 353 N
Overige algemene dekkingsmiddelen	245	1.047	2.628	1.581 V
- Bespaarde rente	1.754	1.754	1.754	-
- Saldo kostenplaatsen	- 1.486	- 699	882	1.581 V
- Overige financiële middelen	- 23	- 8	- 8	- 0 N
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	49.193	49.321	51.397	2.076 V
Lokale belastingen				
Onroerende-zaakbelasting	6.849	6.868	6.850	- 18 N
Hondenbelasting	194	194	187	- 7 N
Toeristenbelasting	442	442	482	40 V
Forensenbelasting	856	801	832	31 V
Totaal Lokale belastingen	8.340	8.305	8.351	46 V
Dividenduitkeringen				
BNG	165	74	74	-
ROVA	270	281	281	-
Enexis	233	258	258	-
Attero	19	19	-	- 19 N
Verkoop Vennootschap	-	-	1	1 V
Verkoop Vennootschap - agio uitkering Essent/RWE	-	-	635	635 V
Wadinko	65	65	65	-
Rendo	1.499	-	-	-
Vitens	155	175	175	-
Overig/verschil afronding	- 2	- 0	1	1 V
Totaal dividenduitkeringen	2.404	872	1.490	618 V

Onvoorzien 2015

Het beeld voor onvoorzien en de stelposten algemene uitkering over 2015 ziet er als volgt uit:

bedragen x € 1.000

Onvoorzien	Saldo ultimo 2015
Onvoorzien incidenteel	
Primitieve begroting	-
Totaal Onvoorzien incidenteel en structureel	-
Saldo meerjarenbegroting	
Primitieve begroting	75
Raadsbesluiten tot Perspectiefnota	9
Naar saldo rekening	- 84
Totaal Saldo meerjarenbegroting	-
Saldo rekening 2015	
0. Primitieve begroting	-
1. Saldo meerjarenraming	84
2. Perspectiefnota 2015	29
3. Najaarsnota 2015	- 738
Tussenstand na Najaarsnota 2015	- 625
4. Circulaires Algemene Uitkering (september)	187
Afronding	
Totaal Saldo rekening 2013	- 438
Stelposten algemene uitkering	
0. Primitieve begroting	-
Totaal Stelposten algemene uitkering	-
Totaal Onvoorzien	- 438

3. Toelichting op de balans

3.1 Toelichting op de vaste activa

ACTIVA

VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

Vaste Activa	31-dec-2014	31-dec-2015
Immateriële activa		
Kosten onderzoek en ontwikkeling	-	-
Totaal Immateriële activa	-	-
Materiële activa		
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	207	200
Investeringen met economisch nut	93.642	91.966
Totaal Materiële activa	93.849	92.165
Financiële activa		
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	838	838
Leningen aan woningbouwverenigingen	12.443	11.323
Leningen aan openbare lichamen	375	300
Leningen aan deelnemingen	4.919	4.655
Overige langlopende leningen	2.382	2.366
Totaal Financiële activa	20.957	19.483
Totaal vaste activa	114.806	111.648

Immateriële activa

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek- waarde 31-12- 2014	Vermeer- deringen	Vermin- deringen / Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2015
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-	-	-	-	-
Totaal immateriële vaste activa	-	-	-	-	-	-

Materiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek- waarde 31-12- 2014	Vermeer- deringen	Vermin- deringen/ Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2015
Economisch nut						
Bedrijfsgebouwen economisch nut	36.920	- 219	- 500	- 1.214	- 40	34.947
Grond-, weg- en waterbouwk. werken economisch nut	2.134	-	-	- 158	-	1.976
Gronden en terreinen economisch nut	2.058	300	-	- 1	- 28	2.328
Gronden en terreinen in erfpacht economisch nut	721	-	-	-	-	721
Investeringen bijzondere scholen economisch nut	9.848	-	-	- 469	-	9.379
Machines, apparaten en installaties economisch nut	1.612	412	-	- 599	- 59	1.366
Overige materiele vaste activa economisch nut	5.489	123	-	- 459	- 2	5.152

Materiële vaste activa	Boek- waarde 31-12- 2014	Vermeer- deringen	Vermin- deringen/ Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2015
Overige MVA Grondexploitatie	1.561	1.074	-	-	-	2.635
Vervoermiddelen economisch nut	382	47	-	- 93	-	336
Woonruimten economisch nut	8	-	-	- 2	-	6
Grond-, weg- & waterbouwk. werken econ.nut heffing	-	-	-	-	-	-
Totaal Economisch nut	60.734	1.737	- 500	- 2.995	- 130	58.846
Maatschappelijk nut						
Grond-, weg- en waterbouwk. werken maatschapp. nut	-	-	-	-	-	-
Overige materiële vaste activa maatschappelijk nut	207	125	- 125	- 8	-	200
Totaal Maatschappelijk nut	207	125	- 125	- 8	-	200
Economisch nut, dekking door heffing						
Grond-, weg- & waterbouwk. werken econ.nut heffing	31.886	1.505	- 39	- 1.163	-	32.189
Machines, apparaten en install. econ.nut heffing	610	26	-	- 86	-	551
Overige materiële vaste activa econ.nut heffing	148	-	-	- 24	-	124
Vervoermiddelen economisch nut heffing	23	-	-	- 3	-	20
Bedrijfsgebouwen economisch nut heffing	56	-	-	- 5	-	51
Gronden en terreinen economisch nut heffing	187	-	-	-	-	187
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	32.908	1.531	- 39	- 1.281	-	33.120
Totaal materiële vaste activa	93.849	3.394	- 664	- 4.283	- 130	92.165

Economisch nut

Bedrijfsgebouwen:

De negatieve investeringen bedrijfsgebouwen met economisch nut van € 219.000 hebben betrekking op de BTW afrekeningen van Brede school Steenwijk west en Onderwijs Expertise Centrum, investeringen herbouw drie gymlokalen RSG Tromp Meesters en sporthal. De vermindering van € 500.000 is gevolg van verkopen "Witte Villa" te Vollenhove en slopen van het voormalige gemeentehuis te Oldemarkt. De afwaarderingen van € 40.000 hebben betrekking op verkoop OBS Kallenkote en burg. Voetelinkschool.

Gronden en terreinen economisch nut

Door de sloop van het voormalige gemeentehuis te Oldemarkt is de waarde van bedrijfsgebouwen overgegaan in het onderdeel gronden en terreinen. De afwaardering van € 28.000 heeft betrekking op de grondkosten Gymlokaal Oostermeenthe en grondkosten Burg. Voetelinkschool.

Machines, apparaten en installaties economisch nut

De investeringen van € 412.000 hebben betrekking op investeringen in de informatievoorziening zoals mobiele spraakcommunicatie en hardware servers en storage. De afwaarderingen van € 59.000 hebben betrekking op afwaardering betaalautomaten door het invoeren van gratis parkeren.

Overige materiële vaste activa Grondexploitatie

Een deel van de boekwaarde van de grondexploitaties worden onder de materiële vaste activa opgenomen. Dit vanwege voorschriften van het BBV. (Besluit Begroting en Verantwoording) Deze schrijven voor dat complexen waarover nog geen raadsbesluit is genomen of daar waar geen plannen op de korte termijn voorliggen, de boekwaarde onder materiële vaste activa moet worden gebracht. Op grond van uw raadsbesluit is de boekwaarde van complex De Schans afgewaardeerd in is de boekwaarde van € 1.074.000 hieraan toegevoegd.

Op deze gronden mag op grond van de voorschriften geen rente worden toegerekend.

Economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven

In 2014 is het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) aangepast. Hierin is opgenomen dat met ingang van 2014 alle investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven separaat in de balans tot uitdrukking moet worden gebracht. Dit geldt voor alle investeringen op het gebied van afval, rioleringen en begraafrechten. De vermeerderingen hebben betrekking op investeringen van rioleringen. Vanaf 2015 zijn de investeringen waarvoor begraafrechten (kunnen) worden geheven, gepresenteerd onder de categorie 'Economisch nut, dekking door heffing'. De presentatie van de boekwaarde per 31-12-2014 hiervoor aangepast.

Grond-, weg- & waterbouwkundige werken (economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven)

De investeringen van grond- weg- en waterkundige bouwwerken hebben betrekking op diverse investeringen op het gebied van rioleringen.

Het betreft de volgende complexen:

Grondexploitatie : Materiële Vaste Activa	Boek- waarde 31-12- 2014	Van BIE	Investeren	Opbrengsten	Dekking verlies- latend complex	Boek- waarde 31-12- 2015	Boek- waarde per m2 in euro's
Gronden MVA							
90 Strategische voorraad Afronding	1.561	1.074			-	2.635	n.v.t.
Totaal Gronden MVA	1.561	1.074	-	-	-	2.635	
Nog te maken kosten						-	
Nog te verwachten opbrengsten						2.753	
Verwacht Resultaat					Voordelig	118	

Financiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boek- waarde 31-12- 2014	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Aflos- singen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2015
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	838	-	-	-	-	838
Leningen aan woningbouwcorporaties	12.443	-	-	- 1.119	-	11.323
Leningen aan openbare lichamen	375	-	-	-75	-	300
Leningen aan deelnemingen	4.919	-	-	-264	-	4.655
Overige langlopende leningen	2.382	90	-	- 106	-	2.366
Totaal financiële vaste activa	20.957	90	-	- 1.564	-	19.483

De kapitaalvertrekking aan deelnemingen heeft betrekking op het aandelenkapitaal van de NV Noordwestgroep, de Bank voor Nederlandse Gemeenten, de ROVA en enkele overige kleine deelnemingen van respectievelijk € 545.000, € 182.000, € 66.000 en € 45.000, totaal € 838.000

Leningen aan woningbouwcorporaties

De omvang van de leningen aan woningcorporaties is in 2015 met ruim 1,1 miljoen afgenomen tot € 11.323.000. De schuldrestant van Woonconcept ultimo 2015 is ruim € 1.119.000. De schuldrestant van Wetland Wonen bedraagt ultimo 2015 ruim € 10.204.000, waardoor de totale schuldrestant € 11.323.000 bedraagt. Wetland Wonen heeft naast een reguliere aflossing van € 509.000 een extra aflossing verricht van € 331.000.

Leningen aan openbare lichamen

Aan de IGSD is een lening van € 750.000 verstrekt. Deze wordt in 10 termijnen afgelost.

Leningen aan deelnemingen

Dit betreffen leningen aan diverse deelnemingen zoals Vitens, Enexis, Essent en de Rova. Behoudens de lening aan Vitens zijn het achtergestelde leningen, die niet worden afgelost.

Overige langlopende leningen

De overige leningen zijn de leningen aan ambtenaren, de roeivereniging en de startersleningen, die via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) worden verstrekt.

Tot en met 2014 hebben wij het totaalbedrag van € 2.155.000 aan verstrekte Startersleningen overeenkomstig voorschriften geactiveerd. In 2015 is het niet nodig geweest het beschikbaar gestelde bedrag van € 250.000 aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) over te maken. Bij de stichting is per ultimo 2015 nog een bedrag van € 521.000 beschikbaar om startersleningen te verstrekken. De renteontvangsten bij de SVn van € 90.000 zijn op grond van een uitspraak van de commissie BBV als rentebaten in de rekening verwerkt en gelijktijdig is de uitgezette lening verhoogd met eveneens € 90.000 naar € 2.245.000.

3.2 Toelichting op de vlottende activa

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

bedragen x € 1.000

Vorraden	31-dec-2014	31-dec-2015
Grond- en hulpstoffen		
Niet in exploitatie genomen bouwgronden (NIEG)	85	-
Onderhanden werk		
Bouwgronden in exploitatie	26.247	24.444
Totaal voorraden	26.332	24.444

Niet in exploitatie genomen gronden:

Niet in exploitatie genomen bouwgronden	Boek-waarde 31-12-2014	Naar IEG / MVA	Investeren	Opbrengsten	Dekking verlies-latend complex	Boek-waarde 31-12-2015	Boek-waarde per m2 in euro's
Gronden in voorraad							
60 Strategische voorraad	61				61	-	n.v.t.
62 Kuinre Bedrijventerrein	24				24	-	n.v.t.
Afronding						-	
Totaal	85	-	-	-	85	-	
Nog te maken kosten						-	
Nog te verwachten opbrengsten						-	
Verwacht resultaat						-	

Bouwgronden in exploitatie:

De ontwikkeling van de boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden is als volgt:

Bouwgronden in exploitatie (BIE)	Boek-waarde 31-12-2014	Investeren / van NIEG	Opbrengsten	Resultaat afgesloten complexen	Winst-uitname	Dekking verlies-latend complex	Boek-waarde 31-12-2015
Woningbouw							
02 Zuidveen II	-	-	-	-	-	-	-
05 Woldmeenthe	- 172	- 5	-	-	177	-	-
15 Heetveld	264	10	-	-	-	-	274
19 Noordwal	1.240	206	628	-	-	-	818
27 Ossenzijl Hoofdstr/Hilligerspoort	- 44	-	-	-	44	-	-
36 Terrein Kornputkazerne	14.453	1.431	503	-	-	-	15.381
37 De Schans	2.902	110	1.090	- 1.922	-	-	-
44 Oosterbroek Oldemarkt	448	412	47	-	-	-	813
46 Willemsoord uitbreiding	178	10	-	-	-	-	188
48 Woningbouw Blankenham	135	38	9	- 164	-	-	-
52 Giethoorn-Nrd 1e en 2e fase	- 698	6	75	-	767	-	-
58 Blokzijl Noordermaten	45	33	-	-	-	-	78
61 Overhavendijk Kuinre	197	8	-	-	-	-	205
66 Molenkampen	860	156	4	-	-	-	1.012

Bouwgronden in exploitatie (BIE)	Boek- waarde 31-12- 2014	Inves- teringen / van NIEG	Opbreng- sten	Resultaat afgesloten complexen	Winst- uitname	Dekking verlies- latend complex	Boek- waarde 31-12- 2015
68 Scheerwolde	566	24	-	-	-	-	590
Afronding		-	-	-	-	-	3
Totaal Woningbouw	20.374	2.439	2.356	- 2.086	988	-	19.362
Industrieterreinen							
11 Oostermeeatherand	- 443	- 15	-	-	458	-	-
25 Blokzijl	- 30	4	-	-	26	-	-
29 Ossenzijl v.d. Veenweg	- 4	-	-	-	4	-	-
38 Bedrijventerrein Hooijdijk-Zuid	- 174	-	-	-	174	-	-
41 Bedrijventerrein Kanaalweg Blokzijl	223	23	80	-	-	-	166
42 Mr.Z.ter Steghestraat	385	22	40	-	-	-	367
57 Novac	204	9	-	-	-	-	213
63 Oldemarkt Boterberg Zuid	1.081	42	-	-	-	-	1.123
67 Weg van Rollecate Vollenhove	1.091	40	-	-	-	-	1.131
Afronding	1						1
Totaal Industrieterreinen	2.334	125	120	-	662	-	3.001
Overig							
35 Eesveense Hooilanden	1.941	140	-	-	-	-	2.081
47 Belt-Schutsloot	-	10	-	- 10	-	-	-
60 Strategische voorraad	1.597	156	1.693	- 60	-	-	-
Afronding	1						
Totaal Overig	3.539	306	1.693	- 70	-	-	2.081
Totaal	26.247	2.870	4.169	- 2.156	1.650	-	24.444
Nog te maken kosten							- 25.316
Nog te verwachten opbrengsten							57.291
Verwacht resultaat						Voordelig	7.531

Opgemerkt dient te worden dat met de mogelijke invoering van de vennootschapsbelasting ingaande 2016 de positieve resultaten negatief worden beïnvloed door de invoering van deze heffing. Het nadeel kan tot 25% van de winst oplopen. Hierbij moet worden vermeld dat de berekening van deze Vpb plicht niet is gebaseerd op de huidige boekwaarde, maar geschiedt op basis van de cashflow discount methode berekende startbalans van alle complexen.

De boekwaarde van De Schans bedroeg per 1 januari 2015 € 2.902.000. Op grond van het besluit van de raad is deze afgewaardeerd en tot een bedrag van € 1.074.000 overgebracht naar de MVA grondexploitatie.

Onder de strategische voorraad was de locatie Agrifac opgenomen. In 2015 is het complex weer terug verkocht aan de ondernemer.

De voorschriften geven aan dat voldoende financiële buffer nodig is om eventuele toekomstige verliezen te kunnen opvangen. Deze omvang van de risico's op basis van de Risman methode bedraagt ultimo 2015 € 3.183.000.(ultimo 2014, € 3.990.000) De omvang van de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) omvat de minimale omvang van € 4,0 miljoen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met rentetypische looptijd van < 1 jaar bedragen:

bedragen x € 1.000

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-dec-2014	31-dec-2015
Vorderingen op openbare lichamen		
Vorderingen op openbare lichamen	8.591	7.842
Totaal Vorderingen op openbare lichamen	8.591	7.842
Overige vorderingen		
Debiteuren algemeen	2.389	3.097
Debiteuren belastingen	2.255	2.050
Overige vorderingen	2.694	1.335
Nog op te leggen aansl. belastingen (for./toer./afrek.afval)	1.437	-
Totaal Overige vorderingen	8.776	6.482
Voorziening oninbaarheid		
Voorziening dubieuze debiteuren algemeen	- 920	- 1.142
Totaal Voorziening oninbaarheid	- 920	- 1.142
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	16.446	13.182

De vorderingen op openbare lichamen hebben met name betrekking op nog te ontvangen subsidies van de provincie en het nog te ontvangen btw compensatiefonds (€ 5,1 miljoen) per 1 juli 2016 over het jaar 2015.

De omvang van de openstaande posten van debiteuren belastingen ultimo 2015 is ten opzichte van ultimo 2014 met ruim € 200.000 afgenomen. Dit vanwege een inhaalslag in het tweede halfjaar 2015 voor wat betreft het proces van de invordering nadat in 2014 tijdelijk geen aanmaningen en herinneringen konden worden verstuurd. De reden van deze inhaalslag is gelegen in het belastingpakket omdat er in 2014 tijdelijk geen aanmaningen en herinneringen konden worden verstuurd.

Liquide middelen

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	31-dec-2014	31-dec-2015
Kas- en Banksaldi	61	61
Totaal liquide middelen	61	61

Dit betreft het creditsaldo van twee bankrekeningen

Overlopende activa

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	31-dec-2014	31-dec-2015
Nog te ontvangen rente	118	101
Ten onrechte ontvangen bedragen belastingen	- 3	- 3
Vooruitbetaalde bedragen	110	128
Nog op te leggen aanslagen belastingen (for./toer./afrek. afval.)	-	1.961
Totaal overlopende activa	225	2.187

De nog op te leggen aanslagen over 2015 van forensenbelasting, toeristenbelasting, riool grootverbruik en de afrekening van de gescheiden inzameling wordt met ingang van 2015 onder de overlopende activa opgenomen. In de rekening 2014 zijn deze opgenomen onder overige vorderingen.

3.3 Toelichting op de vaste passiva

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen Vermogen & Voorzieningen

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 31-12-2014	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2015
Algemene reserve	24.433	3.687	- 7.634	20.485
Algemene reserves grondexploitatie	4.132	2.117	- 2.249	4.000
Bestemmingsreserves onderwijs	6.676	-	- 1.203	5.473
Bestemmingsreserves overig	23.197	3.338	- 5.010	21.525
Saldo rekening * 1)	1.713	5.528	- 1.713	5.528
Totaal reserves	60.151	14.669	- 17.809	57.011

* 1) Onder 'Saldo rekening' staat de onttrekking vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het vorige boekjaar. De toevoeging betreft het resultaat van het lopende dienstjaar.

De omvang van de reserves is per 31 december 2015 € 57,0 miljoen. Dit is exclusief de door de raad beschikbare investeringskredieten ter grootte van € 9.349 miljoen¹⁵ die nog niet (volledig) tot uitvoering zijn gekomen.

In bijlage 8 wordt per reserve de mutaties naar aard, reden en omvang weergegeven. Bij verschillende bestemmingsreserves ontbreekt een bestedingsplan en voldoen hierdoor in theorie niet aan het criterium van bestemmingsreserve. Voorbeelden hiervan zijn de reserve leefbaarheid, kernenbeleid, volkshuisvesting.

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 31-12-2014	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2015
Voorzieningen	5.622	2.465	- 2.689	5.398
Totaal voorzieningen	5.622	2.465	- 2.689	5.398

In bijlage 1 wordt het totaal van de voorzieningen per voorziening weergegeven. De totale omvang van € 5.398.000 kan worden opgesplitst in 4 onderdelen:

1. Voorzieningen voor egalisatie van tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing. Deze heeft een omvang van € 2.526.000 en wordt ook in het programma thuis nader toegelicht.
2. De voorziening Buddenbaum ter grootte van € 14.000. Dit is een voorziening gevormd vanuit een legaat voor de gemeente Steenwijkerland. Bestedingen worden op initiatief van de vereniging voor Paasloër belang ten laste van de voorziening gebracht.
3. Voorzieningen voor de betaling van wachtgelden, overdrachten van pensioenen en pensioenen van voormalige bestuurders met een totale omvang van € 1.792.000.
4. Voorzieningen ingesteld door de raad om meerjarige onderhoud van vastgoed / speeltoestellen te kunnen bekostigen. Deze voorzieningen hebben ultimo 2015 een omvang van € 1.066.000.

In bijlage 8 wordt per voorziening de mutaties naar aard, reden en omvang weergegeven.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar

bedragen x € 1.000

Vaste Schulden > 1 jaar	31-dec- 2014	Vermeer- deringen	Aflossingen	31-dec- 2015
Binnenlandse banken en overige financiële instel.	71.337	6.000	- 5.663	71.674
Totaal vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	71.337	6.000	- 5.663	71.674

In 2015 is er één nieuwe langlopende geldlening aangetrokken van € 6 miljoen en een rentepercentage van 1,41%

¹⁵ Conform bijlage 7

De aflossingen hebben betrekking op de reguliere aflossingen van € 4.970.000 en vervroegde aflossingen van € 693.000 waarvan € 331.000 door Wetland Wonen (doorgeleende aangetrokken lening) Het totaalbedrag aan verschuldigde rente in 2015 bedroeg € 2.251.000. De totale omvang van de leningen bedraagt € 71.674.000

3.4 Toelichting op de vlottende passiva

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd van < 1 jaar

bedragen x € 1.000

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-dec-2014	31-dec-2015
Bank- en Giroaldi		
Bank- en giroaldi	2.252	4.629
Totaal Bank- en Giroaldi	2.252	4.629
Kasgeldleningen		
Kasgeldleningen	8.000	-
Totaal Kasgeldleningen	8.000	-
Overige Schulden		
Crediteuren	5.935	6.683
Waarborgsommen	65	65
Overige schulden	2	4
Netto-uitkeringen WMO	-	-
Totaal Overige Schulden	6.002	6.752
Totaal netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	16.254	11.381

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	31-dec-2014	31-dec-2015
Vooruitontvangen bedragen	1.297	418
Vooruitontvangen subsidie Provincie	-	525
Vooruitontvangen bedragen IMG - SiSa	204	170
Nog te betalen bedragen	1.663	3.401
Nog te betalen rente	934	853
Netto-uitkeringen WMO	397	679
Overige overlopende passiva	11	15
Totaal overlopende passiva	4.506	6.060

Het verloop van de vooruit ontvangen bedragen (inclusief Investeren met gemeenten, IMG) in het jaar 2015:

bedragen x € 1.000

Vooruit ontvangen bedragen	31-dec-2014	Vermeer-deringen	Verminder-ingen	31-dec-2015
Ministerie I&M geluidscherm	179	-	- 125	54
Ministerie I&M verkeerslawaaai	238	-	- 6	232
Dienst Landelijk Gebied: Vogelkijkhut	25	-	- 25	-
Gem. Zwolle: Kwalificatiebudget RMC	80	-	- 5	75
Nationaal actieplan Sport en bewegen	8	-	- 8	-
Min. I&M: Subs. Gevelmaatregelen, geluid	25	-	-	25
Vooruit ontvangen overige (niet overheid)	29	-	- 23	6
Gem. Zwolle: Huiselijk geweld	-	14	-	14
IGSD Sportplus 2015	-	12	-	12
	584	26	- 192	418
Provincie				
Prov. Overijssel: Cultuureducatie	12	-	- 12	-

bedragen x € 1.000

Vooruit ontvangen bedragen	31-dec-2014	Vermeer-deringen	Verminder-ingen	31-dec-2015
Prov. Overijssel: Leader 3	20	-	- 20	-
Prov. Overijssel: Toerist. geb. regisseur	34	-	- 34	-
Prov. Overijssel: Convenant wonen	327	55	- 327	55
Prov. Overijssel: Convenant woonservice gebieden	35	-	- 35	-
Prov. Overijssel: Anders denken, anders doen	61	-	- 61	-
Prov. Overijssel: Ouders aan het woord	93	-	- 93	-
Prov. Overijssel: Pilot jeugdzorg	75	-	- 75	-
Prov. Overijssel: Impuls groene omgeving	6	-	- 6	-
Prov. Overijssel: Subs. Energieloket	51	-	- 14	37
Prov. Overijssel: Nationaal Park Weerribben Wieden	-	200	- 16	184
Prov. Overijssel: Stadstuin Steenwijk	-	74	-	74
Prov. Overijssel: Kerkplein Vollenhove	-	90	-	90
Prov. Overijssel: SLOK	-	70	- 31	39
Prov. Overijssel: Pilot Openbare verlichting	-	19	-	19
Prov. Overijssel: Investeringsimpuls Recreatie	-	230	- 214	16
Prov. Overijssel: Versterking Vestingstad	-	32	- 29	3
Prov. Overijssel: Onderzoek strandje Vollenhovermeer	-	15	- 6	9
Afronding	- 1	-	-	- 1
	713	785	- 973	525
IMG				-
Prov. Overijssel: Investeren met gemeenten (IMG)	204	-	- 34	170
Afronding	-	-	- 1	- 1
Totaal	1.501	811	- 1.200	1.112

Naast de vooruit ontvangen bedragen bestaan de overlopende passiva uit met name de nog te betalen bedragen. Hieronder verstaan wij de nog te betalen rente van € 853.000, de nog te betalen bedragen WMO van € 679.000 en de overige nog te betalen bedragen € 3.401.000. De omvang hiervan is eind 2015 vele malen groter omdat met name nog afrekeningen op het gebied van het sociale domein moeten worden betaald. Een totale specificatie vindt u in de tabel hieronder.

bedragen x € 1.000

Nog te betalen bedragen	31-dec-2014	Vermeer-deringen	Verminder-ingen	31-dec-2015
Belastingdebiteuren, Afrek. afvalstoffenheffing 2014	689	-	- 689	-
Zorggroep Oude en Nieuwe land, afrekening 2014	167	-	- 167	-
Provincie Overijssel, Sloksubsidie	70	-	- 70	-
IGSD / NWG, afrekening 2014	548	-	- 548	-
Diversen, Subsidie monumenten	33	-	- 21	12
Provincie Overijssel, afrekening ISV I	18	-	- 8	10
Provincie Overijssel/ Diversen, subs. Duurzaamheid	43	-	- 23	20
ROVA, afrekening 2014	20	-	- 20	-
IGSD: Afrekening 2014	-	681	-	681
Prov. Overijssel: Afrek. Convenant Woonservicegebieden	-	17	-	17
ROVA: Campagne Schoon	-	49	-	49
Woonconcept: Bijdrage woonservicegebieden	-	145	-	145
NTP Infra: Ossenzijlerweg	-	40	-	40
Platvorm Cultuureducatie: Subsidie 2015	-	45	-	45
ROVA: afrekening 2015	-	121	-	121
Zorginstellingen: Begeleiding 2015	-	635	-	635
Gem Zwolle: Beschermd wonen 2015	-	111	-	111
BVO: Tekort Jeugd 2015	-	262	-	262
ZONL: Maatwerkvoorziening 2015	-	410	-	410
ZONL: CJG 2015	-	114	-	114
St. Sportservice Steenwijkerland: Afrekening 2015	-	190	-	190
IGSD: Afrekening 2015	-	401	-	401

bedragen x € 1.000

Nog te betalen bedragen	31-dec-2014	Vermeer-deringen	Verminder-ingen	31-dec-2015
Ministerie van SoZawe: afrekening BBZ		31		31
Diversen	75	108	- 75	108
Afronding	-	-	- 1	- 1
Totaal	1.663	3.360	- 1.622	3.401

3.5 Schatkistbankieren

In juli 2014 is in het staatsblad een nadere aanduiding gegeven van de op te nemen toelichting op het verplicht schatkistbankieren voor openbare lichamen. Gemeenten worden hierdoor verplicht om overtollige middelen aan te houden in 's Rijks schatkist. In de praktijk houdt dit in dat saldi van bankrekeningen boven een drempelbedrag worden dagelijks worden overgeboekt op een bankrekening bij het Rijk. Het drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingstotaal van de gemeente Steenwijkerland. In 2015 heeft de gemeente Steenwijkerland geen gebruik hoeven maken van schatkistbankieren.

bedragen x € 1.000

Schatkistbankieren		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(1a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	7.689	642	-	3.267
(1b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(1) = (1a) / (1b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	85	7	-	36
Drempelbedrag					
(2a)	Begrotingstotaal verslagjaar	126.377	126.377	126.377	126.377
(2b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	126.377	126.377	126.377	126.377
(2c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(2) = (2b)*0,75% + (2c)*0,2% met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	948	948	948	948
(3a) = (2) > (1)	Ruimte onder het drempelbedrag	862	941	948	912
(3b) = (1) > (2)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

3.6 Garanties

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag van verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen is gebaseerd op de door de gemeente ontvangen saldooverklaringen. Ten aanzien van de niet verkregen opgaven is een schatting gemaakt. Dit omdat niet alle financiële instellingen, ondanks meerdere aanmaningen, voldoen aan hun verplichting om voor 1 maart 2016 saldooverklaringen te verstrekken.

Overzicht gegarandeerde leningen

bedragen x € 1.000

Gewaarborgde leningen	31-dec-2014		31-dec-2015		Garantstelling
	Bedrag	%	Bedrag	%	
Woningcorporaties *1)	189.761	90,2%	185.878	89,5%	50%
Particuliere woningen *2)	4.726	2,2%	3.750	1,8%	
Bijzondere woonvormen *3)	13.099	6,2%	15.214	7,3%	50%
Sportverenigingen	74	0,0%	70	0,0%	
Noordwestgroep	700	0,3%	700	0,3%	100%
Culturele instellingen *4)	1.823	0,9%	1.712	0,8%	100%
HVO	251	0,1%	248	0,1%	100%
Totaal	210.434	100,0%	207.572	100,0%	

- * 1) De leningen van de woningbouwcorporaties zijn door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw gewaarborgd. In 2015 zijn geen nieuwe leningen verstrekt.
Jaarlijks worden de woningcorporaties financieel beoordeeld (t/m 2012 door Centraal Fonds Volkshuisvesting en vanaf 2013 overgenomen door Aedes, vereniging van woningcorporaties)
Het financiële beeld van de 3 opererende woningbouwcorporaties binnen de gemeente Steenwijkerland zijn ten opzichte van 2013 niet verbeterd. (Wetland Wonen, Woonconcept en Omnia Wonen)
Bij alle corporatie is er een beeld van een stijgend operationeel risico, evenwel lager dan de referentie-grootte en het landelijk gemiddelde. Bij Omnia Wonen is het risico per ultimo 2014 hoger dan de referentie-grootte en het landelijk gemiddelde.
- * 2) Het restantbedrag is inclusief het opgebouwde spaarkapitaal van € 2.038.167.
- * 3) De toename van de borgstelling is m.n. gelegen in een nieuwe lening van ruim 2,1 miljoen voor Zonnekamp.
- * 4) De garantie heeft betrekking op verstrekte leningen aan "De Meenthe". In januari heeft de raad een besluit genomen om "De Meenthe" aan te kopen. Dit wordt in 2016 gerealiseerd. De garantie van de leningen komt hierdoor in 2016 te vervallen.

In 2015 is er geen beroep gedaan op de borgstelling van de door de gemeente Steenwijkerland gewaarborgde leningen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende niet uit de balans blijvende verplichtingen. Hieronder zijn alleen de leasecontracten opgenomen. Dit omdat er geen vaste richtlijnen zijn waaraan de niet uit de balans blijvende verplichtingen moeten voldoen. De leasecontracten zijn opgenomen omdat wij voor een periode ons contractueel hebben verplicht, waarbij wij **verplicht** zijn tot afname en betaling van de termijnen. Er bestaat onduidelijkheid aangezien wij veel raamovereenkomsten hebben, zonder volumeverplichtingen en het Nederlands recht geen onderscheid kent tussen raamovereenkomsten en raamcontracten terwijl Europese aanbestedingsregels dit onderscheid wel maakt.

In het algemeen zijn er voor verschillende lopende investeringsprojecten (zonder hier een limitatieve opsomming op te nemen) overeenkomsten aangegaan. Voorbeelden hiervan zijn opdrachten in de grondexploitatie, investeringen in rioleringen, wegen , reconstructies en onderwijshuisvesting.

Leasecontracten:

- Afdrukapparatuur repro- en kantooromgeving : In 3 juli 2012 is voor de duur van 5 jaar (t/m 14 september 2017) een nieuw contract afgesloten. (€ 93.000 excl. btw per jaar)

Aangegane verplichte contracten:

- Brandverzekering : Ingaande 31 december 2013 is voor de duur van 3 jaar, met een optie voor 3 jaar verlenging een contract voor brandverzekering afgesloten (voorschot 2016 € 170.000, jaarlijkse indexering Troostwijk)

Kredietfaciliteiten:

- Bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten heeft de gemeente de mogelijkheid om € 12.000.000 debet te staan. Hiervan hebben wij ultimo 2015 tot een bedrag van € 4.600.000 gebruik gemaakt.

Arbeidsrechtelijke verplichtingen :

- Ultimo 2015 is vanaf juni 2015 tot en met december 2015 vakantiegeld opgebouwd, die in mei 2016 tot uitbetaling zal komen. De omvang van deze verplichting bedraagt inclusief sociale lasten ongeveer € 665.000.

Bijlagen

Bijlage 1: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Gemeenteraad van gemeente Steenwijkerland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Volgt separaat na afronding controle sociaal domein

Bijlage 2: Investerings met gemeenten / externe veiligheid (IMG / EV)

Uit 2011 zijn een 14 tal beschikkingen afgegeven in het kader van het programma “Investeren Met Gemeenten” , IMG en 2 op het gebied van Externe veiligheid, EV.

In de rekening 2015 worden de volgende projecten afgerond en afgerekend over:

- Elektrisch varen rondvaartboten;
- Centrumontwikkeling Vollenhove;

In totaliteit zijn alle 16 projecten (14 IMG projecten en 2 Externe veiligheid) ultimo 2015 afgerekend.

Op grond van de beschikkingen dient de gemeente via de rekening verantwoording af te leggen aan de provincie Overijssel over de voortgang van de projecten overeenkomstig een vastgesteld format.

FORMAT IMG verantwoording over het boekjaar 2015

	Beschikking- nummer provincie	Project afgerond / eindverantwoor- ding Ja-nee	In de verlenings- beschikking opgenomen subsidie voor dit project	Besteed t/m provinciale middelen jaar 2015 (conform baten/lasten- stelsel)	Besteed t/m gemeentelijke middelen jaar 2015 (conform baten / lasten- stelsel)	besteed t/m provinciale middelen t/m jaar 2015 (conform baten/lastenstel- sel)	besteed t/m gemeentelijke middelen t/m jaar 2015 (conform baten/lasten- stelsel)	Geplande einddatum	Optionele toelichting op één van de voorgaande kolommen
Aard controle	D1	D1	R	R	R	R	R	D1	D1
Elektrisch varen rondvaartboten	2010/0050265	Ja	750.000,00	392.476,47	364.871,33	608.716,51	608.716,50	01-01-2016	
Centrumontwikkeling Vollenhove	2011/0309061	Ja	1925.000,00	0,00	1249.394,68	1925.000,00	3.238.880,39	01-10-2016	

Bijlage 3: Verloop reserves en Voorzieningen

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 31-12-2014	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2015
Algemene reserve				
Algemene reserve - vaste buffer	6.571	900	-	7.471
Algemene reserve - vrij besteedbaar	15.813	2.787	- 6.285	12.315
Bedrijfsreserve	2.048	-	- 1.349	699
Totaal Algemene reserve	24.433	3.687	- 7.634	20.485
Algemene reserves grondexploitatie				
Algemene reserve Grondbedrijf	4.132	2.117	- 2.249	4.000
Totaal Algemene reserves grondexploitatie	4.132	2.117	- 2.249	4.000
Bestemmingsreserves onderwijs				
Decentralisatie huisvesting onderwijs	6.676	-	- 1.203	5.473
Totaal Bestemmingsreserves onderwijs	6.676	-	- 1.203	5.473
Bestemmingsreserves overig				
Fonds leader plus (Leader 2014-2020)	500	-	-	500
Kunstobjecten	408	50	- 13	445
Oudheidkamer	45	-	- 21	23
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	0	18	- 18	-
Reserve frictie samenvoeging IGSD/NWG	-	1.220	- 421	799
Reserve Gebiedsgerichte projecten	226	-	- 22	205
Reserve grote projecten	102	-	- 28	74
Reserve kernenbeleid	311	-	- 96	215
Reserve koppengeld	250	84	- 48	287
Reserve leefbaarheidsprojecten	1.086	-	- 191	896
Reserve opbrengst Wavin-gelden	150	-	-	150
Reserve opvangen effecten decentralisatie's (3D's)	2.495	90	- 420	2.165
Reserve planschade	298	13	- 312	-
Reserve startersleningen	2.155	-	-	2.155
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	1.672	1.862	- 1.672	1.862
Reserve volkshuisvesting	12.685	-	- 1.478	11.206
Reserve zorg & wonen voor bej.in vm. gem.IJsselham	814	-	- 270	544
Totaal Bestemmingsreserves overig	23.197	3.338	- 5.010	21.525
Saldo rekening				
Te verdelen rekeningsaldo Steenwijk	1.713	5.528	- 1.713	5.528
Totaal Saldo rekening	1.713	5.528	- 1.713	5.528
Totaal reserves	60.151	14.669	- 17.809	57.011

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 31-12-2014	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2015
Egalisatievoorziening reiniging	841	470	- 962	349
Voorziening participatiebudget	236	-	- 236	-
Voorziening riolering (exploitatie)	445	531	- 173	804
Voorziening riolering (investeringen)	1.298	75	-	1.373
Vz Algemeen Maatschappelijk Vastgoed	981	635	- 718	898
Vz betaalde pensioenen wethouders	-	419	-	419
VZ Buddenbaum	14	0	-	14
Vz onderhoud speelvoorzieningen	65	103	-	169
Vz overdracht wethouderspensioenen	1.200	210	- 362	1.048
Vz wachtgelden collegeleden 2001-2006/2010-2014	542	22	- 239	325
Totaal voorzieningen	5.622	2.465	- 2.689	5.398

Bijlage 4: Mutaties reserves per programma

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - Alle programma's	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015
Toevoegingen	- 4.718	- 6.183	- 9.142
Onttrekkingen	5.410	27.997	17.809
Totaal mutatie reserves	692	21.814	8.667

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 1. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich welkom	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015
Toevoegingen			
Algemene reserve	-	-	- 31
Totaal Toevoegingen	-	-	- 31
Onttrekkingen			
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	100	100
Reserve volkshuisvesting	-	18	15
Totaal Onttrekkingen	-	118	115
Totaal mutatie reserves	-	118	83

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 2. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich thuis	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015
Toevoegingen			
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	- 845
Reserve planschade	- 72	- 21	- 13
Algemene reserve Grondbedrijf	- 1.330	- 232	- 2.117
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	- 77	- 30	- 18
Reserve koppengeld	-	-	- 84
Reserve startersleningen	-	- 250	-
Totaal Toevoegingen	- 1.478	- 533	- 3.078
Onttrekkingen			
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	550	550
Algemene reserve	635	3.589	1.110
Reserve gebiedsgerichte projecten	-	27	-
Reserve volkshuisvesting	300	4.463	1.257
Reserve grote projecten	-	41	17
Reserve kernenbeleid	7	168	96
Reserve leefbaarheidsprojecten (accommodatiefonds)	-	205	72
Reserve planschade	-	30	30
Algemene reserve Grondbedrijf	-	1.930	2.249
Reserve zorg & wonen voor bej. in vm. gem.IJsselh.	-	544	-
Reserve koppengeld	-	98	48
Totaal Onttrekkingen	942	11.646	5.429
Totaal mutatie reserves	- 537	11.113	2.351

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves -	Primitieve	Actuele	Rekening
3. Steenwijkerl'ANDERS' doen het samen	Begroting	Begroting	2015
Toevoegingen			
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	- 603
Kunstobjecten	- 50	- 50	- 50
Totaal Toevoegingen	- 50	- 50	- 653
Onttrekkingen			
Decentralisatie huisvesting onderwijs	194	1.409	1.203
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	492	492
Algemene reserve	225	2.487	1.513
Reserve volkshuisvesting	-	270	187
Kunstobjecten	29	43	13
Reserve leefbaarheidsprojecten (accommodatiefonds)	-	598	119
Reserve opbrengst WAVIN-gelden	-	150	-
Reserve zorg & wonen voor bej. in vm. gem.IJsselh.	-	270	270
Reserve frictie samenvoeging IGSD/NWG	-	469	421
Oudheidkamer	-	22	21
Totaal Onttrekkingen	449	6.210	4.238
Totaal mutatie reserves	399	6.160	3.585

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves -	Primitieve	Actuele	Rekening
4. Steenwijkerl'ANDERS' zijn actief	Begroting	Begroting	2015
Toevoegingen			
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	- 386
Algemene reserve	- 9	- 1.241	- 225
Totaal Toevoegingen	- 9	- 1.241	- 611
Onttrekkingen			
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	405	405
Algemene reserve	610	2.218	770
Reserve gebiedsgerichte projecten	-	190	12
Reserve volkshuisvesting	-	20	20
Reserve grote projecten	-	50	-
Totaal Onttrekkingen	610	2.882	1.207
Totaal mutatie reserves	601	1.642	595

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves -	Primitieve	Actuele	Rekening
5. Financiën en bedrijfsvoering	Begroting	Begroting	2015
Toevoegingen			
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	- 28
Algemene reserve	- 795	- 2.149	- 2.530
Reserve opvangen effecten bestuursakkoord	- 90	- 90	- 90
Algemene reserve - vaste buffer	- 900	- 900	- 900
Reserve frictie samenvoeging IGSD/NWG	- 1.220	- 1.220	- 1.220
Totaal Toevoegingen	- 3.005	- 4.359	- 4.768
Onttrekkingen			
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	125	125
Algemene reserve	2.781	3.504	2.893
Reserve gebiedsgerichte projecten	-	9	9
Reserve grote projecten	-	11	11
Reserve planschade	-	290	282
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	-	30	18

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves -	Primitieve	Actuele	Rekening
5. Financiën en bedrijfsvoering	Begroting	Begroting	2015
Reserve opvangen effecten bestuursakkoord	420	420	420
Concernreserve	-	1.038	1.349
Te verdelen rekeningsaldo	-	1.713	1.713
Totaal Onttrekkingen	3.201	7.141	6.821
Totaal mutatie reserves	196	2.781	2.053

Bijlage 5: Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van reserves

Per 1 juli 2013 is het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) aangepast. Ingaande het rekeningsjaar 2013 moet de rekening melding maken van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van de reserves.

Op basis van deze informatie kan de provincie Overijssel een beter inzicht krijgen in het wel of niet materieel sluitende jaarrekening.

Onderstaand geven wij per programma de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves weer. Per programma wordt daar waar sprake is van structurele mutaties een korte toelichting gegeven.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 1. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich welkom	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten (structureel)				
Lasten	- 4.147	- 4.204	- 4.177	27 V
Baten	563	563	721	158 V
Saldo van baten en lasten (structureel)	- 3.584	- 3.641	- 3.456	185 V
Mutatie reserves (structureel)				
Toevoegingen	-	-	-	-
Onttrekkingen	-	-	-	-
Mutatie reserves (structureel)	-	-	-	-
Structureel resultaat	- 3.584	- 3.641	- 3.456	185 V

Geen structurele toevoegingen en of onttrekkingen opgenomen.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 2. Steenwijkerl'ANDERS' voelen zich thuis	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten (structureel)				
Lasten	- 46.903	- 44.932	- 41.814	3.118 V
Baten	19.268	16.013	13.728	- 2.286 N
Saldo van baten en lasten (structureel)	- 27.636	- 28.918	- 28.086	832 V
Mutatie reserves (structureel)				
Toevoegingen	- 1.478	0	-	- 0 N
Onttrekkingen	114	7	7	1 V
Mutatie reserves (structureel)	- 1.364	7	7	1 V
Structureel resultaat	- 29.000	- 28.912	- 28.079	833 V

De onttrekking van € 7.000 heeft te maken met de kapitaallasten van geactiveerde investeringen met economisch nut van kernenbeleid.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 3. Steenwijkerl'ANDERS' doen het samen	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten (structureel)				
Lasten	- 64.454	- 68.151	- 65.365	2.786 V
Baten	10.917	13.823	15.762	1.939 V
Saldo van baten en lasten (structureel)	- 53.537	- 54.327	- 49.603	4.725 V
Mutatie reserves (structureel)				
Toevoegingen	- 50	- 50	- 50	-
Onttrekkingen	224	29	13	- 16 N
Mutatie reserves (structureel)	174	- 21	- 37	- 16 N
Structureel resultaat	- 53.364	- 54.348	- 49.639	4.709 V

Structureel wordt in de begroting een bedrag van € 50.000 in het kunstfonds gedoteerd en onttrokken voor exploitatie/ aanschaf van kunst tot een bedrag van € 29.000. In de rekening is deze afname van de reserve beperkt tot € 13.000 omdat er minder lasten zijn gemaakt.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 4. Steenwijkerl'ANDERS' zijn actief	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten (structureel)				
Lasten	- 2.010	- 4.091	- 3.512	579 V
Baten	93	1.847	1.401	- 445 N
Saldo van baten en lasten (structureel)	- 1.917	- 2.244	- 2.110	134 V
Mutatie reserves (structureel)				
Toevoegingen	- 9	-	-	-
Onttrekkingen	-	-	-	-
Mutatie reserves (structureel)	- 9	-	-	-
Structureel resultaat	- 1.926	- 2.244	- 2.110	134 V

Geen structurele toevoegingen en of onttrekkingen opgenomen.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 5. Financiën en bedrijfsvoering	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten (structureel)				
Lasten	- 1.511	896	165	- 732 N
Baten	89.846	88.069	88.557	487 V
Saldo van baten en lasten (structureel)	88.336	88.966	88.721	- 244 N
Mutatie reserves (structureel)				
Toevoegingen	- 176	-	-	-
Onttrekkingen	- 0	-	-	-
Mutatie reserves (structureel)	- 176	-	-	-
Structureel resultaat	88.160	88.966	88.721	- 244 N

Geen structurele toevoegingen en of onttrekkingen opgenomen.

Bijlage 6: Afgesloten projecten

bedragen x € 1.000

Afgesloten projecten > 10.000		Afwijking
Geactiveerde projecten		
Brede school "De Zuidwester"		648 V
Nieuwbouw OEC		131 V
Kleedaccommodatie VENO		27 V
Camera beveiliging		26 V
Diverse Tractie		48 V
Diverse ICT investeringen		29 V
Vorbereiding rioleringsmaatregelen / Riolering Giethoorn		- 47 N
Diverse Rioleringsprojecten		39 V
Realisatie Overeenkomst Steenwijk West 2010		137 V
Verkoop C 1000 Vollenhove		200 V
Diversen < € 10.000		17 V
Totaal geactiveerde projecten		1.254 V
Projecten ten laste van reserves		
Parkeerplaatsen OEC		179 V
Herstellen cult historische kwaliteit Blokzijl		- 21 N
Openbaar gebied brede school "De Zuidwester"		- 239 N
Pilot stadsranden Blokzijl / Vollenhove		- 12 N
Voorfinanciering samenvoeging NWG - IGSD		- 20 N
Vorbereiding herstructurering Scheerwolde		39 V
Woningbouw locatie Drok Vollenhove		32 V
Sociale woningen voormalige gemeente IJsselham		23 V
Inrichting en verhuiskosten OEC		40 V
OHV 2013 gymlokalen		85 V
OHV 2014 gymlokalen		40 V
IMG Spijkervet panden		73 V
Vernieuwing "Dalzicht"		31 V
MFA Kuinre		153 V
Vernieuwing "De Wielewaal"		28 V
Gele gebieden Scheerwolde		- 170 N
E Dienstverlening		363 V
HIS4ALL / Digipost		23 V
Diversen < € 10.000		- 38 N
Totaal Projecten ten laste van reserves		609 V
Totaal Afgesloten projecten		1.863 V

Om zo volledig mogelijk verantwoording af te leggen en de raad maximaal te informeren is ingaande 2014 een overzicht opgenomen van afgesloten projecten.

Verschil moet hierbij worden gemaakt tussen geactiveerde projecten en projecten ten laste van reserves.

Geactiveerde projecten

Op geactiveerde projecten wordt afgeschreven hetgeen inhoudt dat het voordeel van € 1.254.000 niet ten gunste van de rekening komt, maar over meerdere jaren, afhankelijk van de afschrijvingstermijnen als voordeel in de kapitaallasten terugkomt in de begroting 2016 en verder. Investerings < € 20.000 worden op grond van onze nota afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen in 1 termijn afgeschreven.

Projecten ten laste van reserve

Bij projecten ten laste van reserves worden tekorten niet afgedekt door een hogere bijdrage van de reserve. De raad heeft een bepaald budget beschikbaar gesteld, een eventuele overschrijding komt ten laste van het resultaat 2015. Indien geen bijdragen van reserves meer begroot zijn, kan er een voordelig resultaat ontstaan. Deze komt ten gunste van de rekening. Er kunnen drie situaties ontstaan bij afsluiten van projecten ten laste van reserves:

1. Tekorten komen ten laste van de rekening.
2. Overschotten worden niet ten gunste van de reserve gebracht, maar komen ten gunste van de rekening.
3. Afgeronde projecten, met een restantkrediet, worden afgesloten. Het voordeel komt niet ten gunste van de rekening, maar de onttrekking van de reserve wordt bij afsluiten lager. Het voordeel blijft in de reserve beschikbaar voor nieuwe door de raad goedgekeurde besluiten.

Bijlage 7: Restantkredieten: Ten laste van reserves / Geactiveerde investeringen

Bij de vaststelling van de rekening geven wij u inzicht in de nog beschikbare kredieten per ultimo van het jaar. In onderstaande tabel zijn alle investeringen van > € 20.000 opgenomen.

Het afronden van deze beschikbare investeringen zullen gevolgen hebben voor de omvang van de reservepositie van de gemeente Steenwijkerland. Ultimo 2015 bedraagt de omvang van onze reserves € 56,9 miljoen. Op basis van de door de raad beschikbaar gestelde en nog uit te voeren kredieten ultimo 2015 zal deze reservepositie afnemen met ruim € 9,3 miljoen naar € 47,6¹⁶ miljoen

bedragen x € 1.000	
Restantkredieten ten laste van Reserves > € 20.000	Rekening 2015
Basiskaart Grootschalige Topografie (BGT)	31
Aanpassing gebouwen aan Drank -en Horecawet	120
Pilot Openbare verlichting	81
Onderhoud Kooibrug	60
Herinrichting Tukseweg / Welkoop	33
Kerkplein Vollenhove	214
Onderhoud Kademuur Blokzijl	193
Kwaliteitsverbetering stedelijk groen	44
Matrix Dorpsplannen 2012 / 2013 / 2014	143
Structuurvisie 2010 / 2011	82
Ontwikkeling locatie Capelleschool	88
Voorpoortplein Vollenhove	49
Uitvoering vernieuwingsprojecten	227
Project Canneveldstraat Vollenhove	155
Collectief Part. Opdrachtgeverschap	27
Wijkvisie Steenwijk - West	586
Steenwijkerdiep	117
Steenwijkerdiep (stelpost)	1.840
Renovatie De Landerijen	760
Hoofdstraat 6-8 Oldemarkt	150
Sociale Atlas	24
Panden gedempte Turfhaven	451
Onderhoud Molenstraat St. Jansklooster	424
Aansluiting welstandsnota aan bestemmingsplannen	63
Sloop gymzaal Oostermeenthe	43
Nationaal actieplan Sport en bewegen (NASB)	154
Impuls brede school	192
Onderwijshuisvesting 2013 / 2014	452
Opwaardering sportaccommodaties 2015 -2018 (stelpost)	330
Renovatie sportacc. sv Giethoorn	38
Renovatie sportacc. SVBS	99
Renovatie sportacc. Giethoorn	33
Renovatie "De Ploats"	21
Renovatie dorpshuis "De Slinger"	353
Renovatie "De Buuzepolle"	186
Frictiekosten IGSD - NWG	48
Hulp bij Huishouding	22
ILG onderhoud voor behoud	217
Transport	8.150

¹⁶ Dit is exclusief de raadsbesluiten 2016 waarbij investeringen ten laste van de reserves beschikbaar zijn gesteld.

bedragen x € 1.000

Restantkredieten ten laste van Reserves > € 20.000		Rekening 2015
Transport		8.150
Parkmanagement		162
Vitale bedrijventerreinen		48
(onderzoek) breedband		505
Impuls rietlandbeheer		25
Landinrichting NWO Scheerwolde		22
Landinrichting 3e uitvoeringsmodule		155
Ruimtelijke ontwikkeling Beulakerpolder		47
IMG project Electrisch varen		27
Gele gebieden Ossenzijl		- 827
Gele gebieden Beulakerpolder / resterende gele gebieden		77
Impuls vrijetijdseconomie		257
Sanering M Kiersstraat		136
Legionella: gebouwen		27
Digipost		181
E dienstverlening		175
Digitaliseren Archief		18
Digitalisering Bouwvergunningen		36
Gemeentewinkel / Excellent Uitvoeren		26
Diversen < € 20.000		102
Totaal restantkredieten ten laste van reserves		9.349

bedragen x € 1.000

Restantkredieten geactiveerd > € 20.000		Rekening 2015
Verkoop Tukseweg 146 en 148		- 352
Nieuwbouw Onderwijs Expertise Centrum 2010		150
Brede school Steenwijk-West (bouwkosten) 2010		200
Sporthal 2012		60
Rioolvervanging Blokzijl Groenestraat 2013		- 86
Vervangen riolering Vollenhove Kerkplein		75
Schiesling versnipperaar 2014		28
Vervangen randvoorzieningen/optimalisering gemalen 2014		46
Rioned 2015		30
New Holland trekker 2015		41
Schiesling versnipperaar 2015		36
Blackbox 2015		56
Goupil 2015		35
Startersleningen 2014		250
Kabel uitwijkvoorzieningen ICT 2015		250
Verv. vrijverval riool Mauritsstraat Blokzijl 2015		73
Verv. vrijverval riool Blokzijlerdijk Blankenham 2015		397
Verv. vrijverval riool Rembrandtstraat Steenwijk 2015		87
Verv. Minigemalen: elektrotechnische aanpassingen 2015		43
Maatregelen waterplan 2015		39
Verv. vvv riool Emmastraat, Margrietstraat & Beatrixstraat		31
Herbouw drie gymlokalen RSG Tromp Meesters		- 84
Nieuwbouw sportaccommodatie SVBS 2015		220
Boekwaarde grond vorm. gemeentehuis Oldemarkt		- 300
Diversen < € 20.000		10
Totaal restantkredieten geactiveerd		1.335

Bijlage 8: Mutaties in de reserves en voorzieningen

In aanvulling op de informatie in bijlage 3 geven wij u onderstaand informatie over de mutaties in de reserves en voorzieningen, per reserve en per voorziening weer.

Reserves:

bedragen x € 1.000				
Reserve	Stand per 01-01-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand per 31-12-2015
Algemene reserve - vaste buffer	6.571			
Primitieve Begr. aanvulling vaste Buffer		900		
	6.571	900	-	7.471
Algemene reserve vrij besteedbaar	15.813			
Leader plus 2007 - 2013		46		
Gele gebieden Scheerwolde		170		
Ondernemersfonds		9		
Cf raadsbesluit te best 2014 BGT		31		
Te verdelen Jaarrekeningsaldo 2014		269		
Gov-United		86		
Prim. begroting 2014, jaarschijf 2015		300		
Prim. begroting 2015, 3D taken, inzet 2016		100		
Prim. begroting 2015: Suppl. AU Gr. Onderhoud		309		
Vrijval SPP tgv AR (NJN en Rekening)		1.200		
Opheffen Planschade en Bovenwijken tgv AR		266		
Pilot openbare Verlichting			- 14	
Onderhoud Kooibrug			- 140	
Herinrichting Zuidveenseweg			- 160	
Herinrichting Tukseweg / Welkoop			- 17	
Herinrichting Osselzijlerweg			- 8	
Ontmoetingsplein kerkplein Vollenhove			- 1	
Onderhoud Kademuur Blokzijl			- 57	
Kwaliteitsverb. Stedelijk groen			- 348	
Dorpspl. 2014: Herinr. Omg Kleine Kampschool			- 4	
Dorpspl. 2014: Entree Vollenhove			- 4	
Structuurvisies 2010			- 49	
Ontwikkelen Voorpoortplein			- 101	
Canneveldstraat kwardrant 3- 4			- 4	
Stationsomgeving Steenwijk			- 18	
Panden gedempte Turfhaven			- 40	
Molenstraat			- 1	
Unesco erfgoedbeleid			- 24	
Technische Installatie Kerkstraat 9 a			- 20	
Sloop voorm. gem huis Oldemarkt			- 71	
Sloop gymzaal			- 29	
Desintegratiekosten Logopedie			- 9	
3e veld VHK 2012			- 10	
Manege 2014			- 1	
Renovatie Sportaccommodatie Giethoorn			- 208	
Sportaccommodatie Het Diep			- 36	
Ren. Sport acc. Vollenhove			- 5	
Renovatie Sportaccommodatie SVBS 2015			- 6	
Veldverlichting Sportvelden			- 5	

Reserve	Stand per 01-01-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand per 31-12-2015
Renovatie Sportaccommodatie Giethoorn			- 301	
Atletiekbaan Start 78			- 12	
De Buze			- 722	
Samenvoeging IGSD - NWG			- 18	
Hulp bij huishouding			- 18	
ILG - onderhoud voor behoud			- 29	
Aanpassing / beheer gem. gebouwen			- 17	
Steenwijk Vestingstad			- 33	
Parkmanagement			- 38	
Vitale bedrijfsterreinen			- 40	
Onderzoek Breedband			- 28	
Impuls rietlandbeheer in W. en W.			- 11	
Groene en blauwe diensten 2015			- 27	
Groot onderhoud damwand Haven Oldemarkt			- 60	
Project Elect. Varen rondvaartboten			- 455	
Gele gebieden Ossenzijl			- 27	
Gele gebieden Beulakerpolder			- 20	
Resterende gele gebieden			- 17	
Strandje Vollenhovermeer			- 4	
Sanering M. Kiersstraat			- 9	
Nationaal Actieplan Sport en Bewegen			- 114	
PPN 2014 incidenteel			- 123	
PPN 2015 incidenteel			- 543	
Kasschuif NUP			- 289	
Primitieve Begroting Frictiekosten IGSD / NWG			- 800	
Gemeentewinkel			- 2	
Digitaliseren Bouwvergunningen			- 4	
Doorontwikkeling E dienstverlening			- 232	
Aanvulling vaste buffer tlv. AR - vrij besteedbaar			- 900	
	15.813	2.787	- 6.285	12.315
Bedrijfsreserve	2.048			
Vrijval SPP tgv AR (NJN en REK)			- 1.200	
Digitaliseren Bouwvergunningen			- 31	
Digitaliseren oud archief Burgerlijke Stand			- 37	
HIS4ALL			- 5	
Digipost			- 41	
Digitale postintake			- 35	
	2.048	-	- 1.349	699
Algemene reserve Grondbedrijf	4.132			
Aanvulling ARG 4 miljoen		467		
Grondexploitatie : Winstnemingen 2015		1.650		
Grondexploitatie : Verliesnemingen 2015			- 2.249	
	4.132	2.117	- 2.249	4.000
Decentralisatie huisvesting onderwijs	6.676			
Decentralisatie Onderwijshuisvesting			- 505	
OHV 2014: Openb Onderwijs Op Kop			- 40	
Vorbereiding Verv. nieuwb Emma /Frisoschool			- 6	
Bestemmingsplan Onderwijs vz Beulakerweg			- 8	

bedragen x € 1.000

Reserve	Stand per 01-01-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand per 31-12-2015
OHP 2015 Lepelaar Scheerwolde			- 35	
OHP 2015 St. Basisschool Tuk			- 13	
OHP 2015 Algemeen			- 10	
OHP 2015 2 jr MOP			- 4	
OHP 2014: Bijzonder Onderwijs Accrete			- 181	
OHP 2014: Bijzonder Onderwijs Aves			- 15	
OHP 2014: Bijzonder Onderwijs Catent			- 45	
OHP 2014: Bijzonder Onderwijs Zevenster			- 6	
Sloop Gymlokaal Sportlaan 20			- 67	
OHV 2014: Gymlokalen 2014			- 220	
Renovatie Dorpshuis "De Slinger"			- 40	
MFA Kuinre			- 9	
	6.676	-	- 1.203	5.473
Fonds leader plus (Leader 2014-2020)	500			
	500	-	-	500
Kunstobjecten	408			
Dotatie Kunstobjecten cf Begroting		50		
Kunstobjecten			- 13	
	408	50	- 13	445
Oudheidkamer	45			
Inrichting Pand Markt 60			- 21	
	45	-	- 21	24
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	-			
Grondexploitatie : Bovenwijkse voorzieningen		18		
Opheffen Planschade en Bovenwijks tgv AR			- 18	
	-	18	- 18	- 0
Reserve frictie samenvoeging IGSD/NWG	-			
Primitieve Begr. Frictiekosten IGSD/NWG		1.220		
Frictiekosten IGSD / NWG			- 421	
	-	1.220	- 421	799
Reserve gebiedsgerichte projecten	226			
Landinrichting NWO Scheerwolde			- 12	
Te verdelen Jaarrekeningsaldo 2014			- 9	
	226	-	- 22	204
Reserve grote projecten	102			
Woldpoort			- 17	
Te verdelen Jaarrekeningsaldo 2014			- 11	
	102	-	- 28	74

bedragen x € 1.000

Reserve	Stand per 01-01-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand per 31-12-2015
Reserve kernenbeleid	311			
Dorpspl. 2013: Bastion			- 5	
Dorpspl. 2014: Speelvoorzieningen Ossenzijl			- 20	
Dorpspl. 2014: Evenemententerrein Eesveen			- 3	
Dorpspl. 2014: Herinr Speelter. Steenwijkerwold			- 1	
Dorpspl. 2014: Herinr groen wijkhart			- 11	
Dorpspl. 2014: Herinr. Omg Kleine Kampschool			- 22	
Dorpspl. 2014: Inrichting "De Zuidwester"			- 3	
Dorpspl. 2014: Speelvoorzieningen Willemsoord			- 23	
Sociale atlas			- 2	
Fietsenstalling Vollenhove			- 7	
	311	-	- 96	215
Reserve koppelgeld	250			
Dorpsplannen: Gespaard koppelgeld 2015		84		
Dorpspl. 2013: Eesveen Berging			- 3	
Dorpspl. 2013: Bastion			- 5	
Dorpspl. 2014: Speelvoorzieningen Ossenzijl			- 2	
Dorpspl. 2014: Herinr Speelter. Steenwijkerwold			- 7	
Dorpspl. 2014: Herinr groen wijkhart			- 10	
Dorpspl. 2014: Herinr. Omg Kleine Kampschool			- 4	
Dorpspl. 2014: Inrichting "De Zuidwester"			- 11	
Dorpspl. 2014: Entree Vollenhove			- 3	
Dorpspl. 2014: Ontmoetingsplein Wanneperveen			- 1	
Dorpspl. 2014: Speelvoorzieningen Willemsoord			- 3	
	250	84	- 48	287
Reserve leefbaarheidsprojecten	1.086			
Drank en Horecavergunningen			- 25	
Dorpspl. 2013: Eesveen Berging			- 25	
Dorpspl. 2014: Speelvoorzieningen Ossenzijl			- 6	
Dorpspl. 2014: Herinr Speelter. Steenwijkerwold			- 4	
Dorpspl. 2014: Herinr groen wijkhart			- 4	
Dorpspl. 2014: Herinr. Omg Kleine Kampschool			- 3	
Dorpspl. 2014: Inrichting "De Zuidwester"			- 5	
Dalzicht: Vernieuwing en duurzaamheid			- 2	
Dorpshuis "De Slinger"			- 29	
Renovatie "De Burght"			- 7	
Renovatie "De Ploats"			- 73	
Verbouwing Dorpshuis Dwarsgracht			- 6	
Renovatie "De Buuzepolle"			- 2	
	1.086	-	- 191	895
Reserve opbrengst Wavin-gelden	150	-	-	
	150	-	-	150
Reserve opvangen eff. decentralisatie's (3D's)	2.495			
Primitieve begr. Reserve bestuursakkoord		90		
Primitieve Begr. Frictiekosten IGSD / NWG			- 420	
	2.495	90	- 420	2.165

bedragen x € 1.000

Reserve	Stand per 01-01-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand per 31-12-2015
Reserve planschade	298			
Grondexploitatie : Storting Planschade		13		
Opheffen Planschade en Bovenwijks tgv AR			- 248	
Te verdelen Jaarrekeningsaldo 2014			- 34	
Planschade			- 30	
	298	13	- 312	- 0
Reserve startersleningen	2.155	-	-	
	2.155	-	-	2.155
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	1.672			
Te bestemmen 2015 (RB 5 april 2016)		1.862		
Inzet te bestemmen 2014			- 1.672	
	1.672	1.862	- 1.672	1.862
Reserve volkshuisvesting	12.685			
Voorlichting. promotie wooncampagne SWL			- 15	
Ontwikkelen Voorpoortplein			- 722	
Uitvoering Vernieuwingsprojecten			- 10	
Stimul. Uitvoering woningbouwprojecten			- 68	
Canneveldstraat, kwardrant 3- 4			- 4	
Wijkvisie Steenwijk West			- 425	
Realisatie Steenwijkerdiep			- 11	
Renovatie de Landerijen			- 17	
Leader plus 2007 - 2013			- 20	
Renovatie Dorpshuis "De Slinger"			- 187	
	12.685	-	- 1.478	11.207
Reserve zorg & wonen bejaarden in voormalige gem.IJsselham	814	-		
Renovatie Dorpshuis "De Slinger"		-	- 270	
	814	-	- 270	544
Te verdelen rekeningsaldo Steenwijk	1.713			
Rekeningresultaat 2015		5.528		
Verdeling Rekeningsaldo 2014 (RB 23 juni 2015)			- 1.713	
	1.713	5.528	- 1.713	5.528
Totaal	60.150	14.670	-17.809	57.011
Afronding	1	0	0	0
Algeheel Totaal	60.151	14.670	-17.809	57.011

Voorzieningen:

bedragen x € 1.000

Voorziening	Stand per 01-01-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand per 31-12-2015
Algemeen Maatschappelijk Vastgoed	981			
Onderhoud ten gunste van voorziening		635		
Onderhoud ten laste van voorziening			- 718	
	981	635	- 718	898
Participatiebudget	236			
Vrijval voorziening			- 236	
	236	-	- 236	-
Speelvoorzieningen	65			
Onderhoud ten gunste van voorziening		103		
Afronding		1		
	65	104	-	169
Riolering (Investerings)	1.298			
Kapitaallasten		75		
	1.298	75	-	1.373
Riolering (Exploitatie)	445			
Meeropbrengst rioolheffing 2015		67		
Exploitatiesaldo riolering 2015		13		
Exploitatie 2015 baggeren, schouwsloten, vaarwegenbeheer		450		
Onttrekking t.b.v. 100% dekking			- 85	
Reinigen en inspecteren riolering			- 35	
Baggeren spoorloot			- 53	
Afronding	1	1		
	446	531	- 173	804
Egalisatievoorziening reiniging	841			
Exploitatiesaldo afval 2015		470		
Onttrekking t.b.v. 100% dekking			- 489	
Aanpassing tarieven Afval			- 177	
Lagere opbrengst Afvalstoffenheffing			- 195	
Bijdrage duurzaam afvalbeheer			- 102	
Afronding			1	
	841	470	- 962	349
Buddenbaum	14			
	14	-	-	14
Betaalde pensioenen Wethouders	-			
Instellen voorziening		419		
	-	419	-	419

bedragen x € 1.000

Voorziening	Stand per 01-01-2015	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand per 31-12-2015
Overdracht pensioenen wethouders	1.200			
Storting 2015		210		
Vrijval PPN 2015, zie betaalde pensioenen			- 362	
	1.200	210	- 362	1.048
Wachtgelden Wethouders	542			
Loonontwikkeling 2015		22		
Betaald wachtgeld 2015			- 239	
	542	22	- 239	325
Totaal	5.623	2.466	- 2.690	5.399
Afronding	- 1	- 1	1	- 1
Algeheel Totaal	5.622	2.465	- 2.689	5.398

Bijlage 9: SISA, verantwoording specifieke uitkeringen

In de jaarrekening 2015 moet verantwoording worden afgelegd over de rechtmatige besteding van specifieke uitkeringen. Over het verantwoordingsjaar zijn 10 regelingen (met 12 subsidiabele projecten) voor de gemeente van toepassing.

Foutenevaluatie SISA

In deze tabel dienen de bevindingen opgenomen te worden met informatie over (mogelijke) consequenties voor de vaststelling van de specifieke uitkering door het Rijk of voor het jaarverslag van het Rijk.

De volgende fouten of onzekerheden zijn geconstateerd:

TABEL foutenevaluatie SISA

Bevindingen van de accountant worden hier opgenomen (cf controleverklaring)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF							
BZK	C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II Provinciale beschikking en/of verordening Project-gemeenten (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Cumulatieve bestedingen ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 01	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 02	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 05
			1 2009/009491	€ 50.000	€ 50.000	€ 150.000	€ 150.000
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording Ja/Nee	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	Activiteiten stedelijke vernieuwing
					Afspraak	Realisatie	Toelichting afwijking
					Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 08	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 09	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 11
			1 2009/009491	Ja	12	11	Op 27 november 2014 is een verzoek ingediend tot aanpassing van de deadline tot 31 december 2015. In de biggestelde subsidie-beschikking is de Provincie akkoord gegaan met de aanpassing, maar heeft formeel niet ingestemd met de bijstelling van de aantallen van oorspronkelijk 12 woningen naar 11 woningen.
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04	
			€ 341.599	€ 37.100	€ 22.330	€ 0	
I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï (inclusief bestrijding spoorweglawaaï) Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (jaar T-1)
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05
			1 BSV 2011057261	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 lenM/BSK-2014/242478	€ 5.020	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 06	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10
			1 BSV 2011057261	€ 118.000	€ 0	€ 0	€ 118.000
			2 lenM/BSK-2014/242478	€ 0	€ 5.020	€ 0	€ 0
							Eindverantwoording Ja/Nee
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05
			1 2014/0329257	€ 119.948	€ 133.043	€ 0	€ 0
			2 2015/0014073	€ 59.358	€ 19.787	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10
			1 2014/0329257	€ 119.948	€ 133.043	0	Ja
			2 2015/0014073	€ 59.358	€ 19.787	0	Ja

SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw), totaal 2014	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;					
		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)								
		Alle gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1))		inclusief deel openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam					
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03						
1	61708 Steenwijkerland		349,86	8,50						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2015	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)			
		Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06			
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente				
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)				
		Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12			
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB, totaal 2014	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)			
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 05				
		1 61708 Steenwijkerland	€ 11.708.889	€ 311.322	€ 497.164	€ 1.370				
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01	Besteding (jaar T-1) IOAZ	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)			
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
		I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)				
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 11			
1 61708 Steenwijkerland	€ 63.225	€ 0	€ 61.231	€ 22.238	€ 0	€ 0				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen), gemeentedeel 2015	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob			
		Besluit	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
		Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee						
		Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09						
		€ 0	€ 0	Nee						
		SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen), totaal 2014	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
				Besluit	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 06
1 61708 Steenwijkerland	€ 101.303			€ 6.000	€ 39.612	€ 69.114	€ 18.467			
Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01	Besteding (jaar T-1) Bob			Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004					
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam					
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 08	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 09	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 10					
		1 61708 Steenwijkerland	€ 0	€ 0	€ 0					
		SZW	G5A	Wet Participatiebudget (WPB), totaal 2014	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T-1) van educatie bij roc's	Baten (jaar T-1) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T-1) van educatie bij roc's	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)
Wet participatiebudget (WPB)				inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam		
Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G5B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G5)										
Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 02			Aard controle R Indicatornummer: G5A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 05	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 06			
1 61708 Steenwijkerland	€ 1.259.564	€ 134.724	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				